

ГЛЕБ ГОЛУБЬОВ
ПИРАТСКОТО СЪКРОВИЩЕ

Превод от руски: Борис Миндов, 1979

chitanka.info

Разбира се, инициатор на тази необикновена история, както винаги, беше Волошин. Когато завършваше обедът, той внезапно се прокашля така многозначително, че всички в каюткомпанията притихнаха и се обърнаха към него.

— Искам да напомня на смелите мореплаватели, че нашият „Богатир“ се приближава до твърде забележителен географски обект — произнесе тържествено Волошин сред настъпилата тишина. — Според изчисленията ми тази вечер трябва да минем само на няколко мили от остров Абсит. Нали не греша, Аркадий Платонович? — обърна се той към капитана.

— Да, на около шест мили. Та какво? — наостри уши капитанът.

— Как какво?! — възкликна Волошин. — Самото название на острова е достатъчно: Абсит. Не зная как точно трябва да се преведе от латински.

— „Не дай боже!“ — подсказа Казимир Павлович Бек.

— Може би. Или „Дано не се сбъдне!“, какво ще кажете?

— И така бива — съгласи се Казимир Павлович.

Той ръководи лабораторията по биохимия, но е същевременно и рядък познавач на латинския, тъй като отдавна се занимава с разшифроване на ръкописите на Леонардо да Винчи.

— Веселичко название — каза нашият Дядо, главният механик. — Нещо като остров Барсакелмес в нашия Арал. Преведено значи: „Отидеш ли там, няма връщане...“ Защо са го кръстили така?

— Остров Абсит ли? — запита Волошин. — Е, та това е наистина уникален пиратски сейф! Тук са скрити най-малко четири, ако не и седем съкровища. Познавачите ги оценяват на сто милиона долара. Същински Остров на съкровищата.

След като заяви това, Волошин, сякаш ни лук ял, ни лук мирисал, се залови за компота. Но, разбира се, отвред се вдигна врява:

— Какви съкровища?

— Разкажете по-подробно, Сергей Сергеевич!

Волошин повъртя замислено в ръце чашата с компота, сложи я на масата, обърса устата си с пъстра кърпичка и подзе полека, с интонация на опитен разказвач:

— Изглежда, че пръв е открил този остров знаменитият кралски пират Френсис Дрейк. После и други „джентълмени на сполуката“ оценили усамотеността му в океана, настрана от морските пътища, и

често се отбивали тук, за да позакърпят в закътаните заливчета своите очукани кораби и да скрият награбените богатства. Но може би по-достоверни са сведенията за съкровищата, които едва по-късно, през осемнайсети век, са скътали тук пиратите Едуард Робъртс, не твърде учтиво наречен Басмения — уж защото се отличавал с рядко скъперничество и ходел пременен с раирани гащи от евтина басма — и Бич Божи, Александър Скот с приятелката си Мери...

— Пиратка?! — не се сдържа да ахне милата сервитьорка Настенка и страшно смутена и почервеняла, побърза да се мушне в кухнята.

— Но най-богато се смята скривалището, напълнено с баснословни съкровища вече сравнително отскоро, когато времената на пиратите били минали — продължи Сергей Сергеевич, изпращайки я със смеещ се поглед. — Тази история е доста необикновена. През двайсетте години на миналия век, както знаете, цяла Южна Америка била обхваната от освободителното движение, дошъл краят на унижителната колониална зависимост от испанската корона. Една след друга получавали независимост Мексико, Бразилия, Аржентина. От последните кралски крепости останало и така нареченото Планинско Перу със своята столица Кито — днешен Еквадор. На времето значителна част от най-богатите съкровища, които конквистадорите били награбили от древните инки, отишла за украсяване на петдесет и седемте църкви на Кито. Нима сега тези ценности ще попаднат в ръцете на „безбожните въстаници“?! От север към града вече се приближавали войските на непобедимия Боливар, от юг — на генерал Сан Мартин. При голямата суматоха през лятото на 1822 година най-скъпоценните украшения на църквите и други съкровища испанците решили да прехвърлят през планинските клисури до най-близкото пристанище Гуаякил. Кервани от мулета пренесли там златни кюлчета, торби със златни дублони и семейни скъпоценности, разпятия, обсипани с едри брилянти, бисерни огърлици, платинови и златни гривни с огромни рубини и изумруди; саби и мечове, чиито дръжки били украсени със скъпоценни камъни. От градската катедрала изнесли статуята на Дева Мария, отлята от високопробно злато. Всичко това докарали в пристанището, за да го прехвърлят по-скоро в Испания. Но уви! За беда в Гуаякил не се намерила нито една испанска фрегата...

Волошин разказа как от отчаяние някои си намислил да използват за пренасянето на съкровищата някакъв чужд кораб. Изборът паднал на закотвената в пристанището американска шхуна „Пресвета Дева“ с капитан Джеръми Бенсън. Той бил вече човек в напреднала възраст, набожен, сериозен и според отзивите на всички местни търговци, които имали работа с него, честен. Натоварили съкровищата на шхуната, но все пак не казали на капитана какъв е този товар. Когато излезли на море, решили да почакаат до сутринта, надявайки се изведнъж да стане чудо и въстаниците да бъдат разбити или поне да се появи някой кралски военен кораб.

Това забавяне се оказало фатално. Естествено, всички на шхуната бързо разбрали какъв таен товар се намира на борда. Джеръми Бенсън и матросите му не устояли на изкушението. В късна доба, преди разсъмване избили испанските часови, отсекли котвеното и швартовите въжета, за да не се бавят нито минута, вдигнали всички ветрила — и шхуната като призрак на крадец се измъкнала от пристанището в открития океан. Напразно стреляли подире ѝ обърканите войници от пристанището. Тя се скрила зад хоризонта, отнасяйки откраднатите съкровища...

— Може да се каже: два пъти откраднати — вметна някой от другия край на масата.

— Да, с други думи, от крадец на крадец.

Волошин кимна.

— А след няколко часа в пристанището влязла тъй жадно очакваната кралска фрегата. Като разбрала какво е станало, тя побързала да попълни запасите си от питейна вода и провизии и се втурнала да гони шхуната на крадците. Но къде да я търси сред просторите на Великия океан? А в това време на шхуната капитан Бенсън също си блъскал главата къде да се дене сега с откраднатото съкровище. Защото времената на свободното пиратство отдавна били минали и по искане на Испания можели да обявят „Пресвета Дева“ извън законите; тогава нито една страна не би ѝ дала убежище в своите пристанища. Грабителите положително щели да бъдат арестувани и предадени на Испания. Дълго размишлявал капитан Бенсън над картата и решил да се насочи към уединения остров Абсит, за да скрие поне временно там съкровищата, а шхуната да закара някъде по-далеч за отвличане на вниманието и да я потопи при някой риф...

Каютоккомпанията на „Богатир“ е огромна, от единия до другия борд, същинска банкетна зала. Подът е покрит със синя пластмаса. Цяла една стена е заета с доста добро копие от картина на Айвазовски^[1].

Обедите преминават винаги много тържествено и сериозно. А сега, като слушаха Волошин, всички съвсем се умълчаха. Сервитьорките Настенка и Люда се стараеха да ходят на пръсти.

— Така и сторили. По пътя към залутаното сред океана островче си поделили откраднатите съкровища, при което, разбира се, лъвският пай се паднал на капитана. Бенсън смятал да не се мае на островчето, но подялбата му попречила. Защото всеки криел дела си от откраднатите богатства тайно от другите и от страх да не го видят се залавял да го скъта на друго място... Така че шхуната напуснала острова чак на третия ден. И това забавяне се оказало фатално! Скоро след като островът изчезнал зад кърмата, „Пресвета Дева“ ненадейно се сблъскала нос в нос с тръгналата по дирите ѝ испанска фрегата. Най-напред фрегатата се втурнала да я търси по американското крайбрежие. Капитанът ѝ спирал всички срещнати кораби и ги разпитвал не са ли виждали „Пресвета Дева“. Не, не са я виждали. Тогава капитанът се сетил, че явно трябва да търси бегълците на друго място. Къде? Надвесил се той над картата — и погледът му се заковал в една самотна тъмна точка сред океана. Капитанът на фрегатата решил да се отбие на острова, който се наричал толкова многозначително: Абсит — „Не дай боже!“ Сега „Пресвета Дева“ не успяла да избяга от преследвачите. Испанците я заловили. Целият разбойнически екипаж бил незабавно обесен по реите на шхуната. Отложили екзекуцията само на двамина — на капитан Бенсън и на старши щурмана. След това испанците потопили „Пресвета Дева“ и тя отишла на дъното с обесените на мачтите моряци. А фрегатата забързала обратно към Гуаякил с надежда да пристигне навреме, за да участвуват в бойните операции. Испанският капитан разсъждавал трезво: засега съкровищата са добре скрити на потайно място, а после ще има достатъчно време и начини да развърже езиците на двамата пленници, които с оковани ръце и крака се измъчвали в сандъка за въжета на фрегатата.

Озърнах се. Всички слушаха захласнато Сергей Сергеевич. Началникът на експедицията професор Логинов се беше замислил,

потривайки по навик кажи-речи вечно необръснатата си буза. С насмешливо изражение на обветреното си скулесто лице с хитри очи в тесни цепнатинки под космати вежди — но все пак внимателно! — слушаше винаги спорещият Иван Андреевич Макаров, началник на лабораторията по биофизика. А жена му Елена Павловна, седнала до него и подпряла главата си с ръка, бе зяпнала съвсем по детски.

— Е, след това започват доста тъмни събития — продължаваше междуременно Волошин. — Когато приближили Гуаякил, роялистите разбрали, че са закъснели, цялото крайбрежие вече било завзето от въстаниците, и фрегатата свърнала на север, към Панама. В това време нещастният щурман не издържал на толкова дългия престой в тесния сандък за въжета и умрял. А капитан Бенсън по някакво чудо уж успял да се изплъзне от ръцете на испанците. Как му се удало това, останало тайна. Така или иначе, Джеръми Бенсън никога не говорил по този въпрос. Двайсет години се крил той в едно малко рибарско селище по крайбрежието на Нюфъндлънд. Но, разбира се, не забравял заровеното имане — търпеливо събирал пари, за да екипира кораб за остров Абсит. Обаче стареел, а и парите се трупали бавно. И Бенсън решил да не чака повече. Като научил, че в съседното пристанище някой си капитан Бътлър екипира бриг за латиноамериканските страни, той го помолил да го вземе за пътник. През дългото плаване Бенсън постепенно се сприятелил с капитана, изучил го внимателно и издебвайки удобен момент, му доверил престъпната си тайна. И не сбъркал в избора си. Бътлър се съгласил след разтоварването на стоката да тръгне към остров Абсит за съкровищата, които се условили да си поделят поравно...

Историята, която Сергей Сергеевич разказваше бавно, с подробности на очевидец, ставаше все по-увлекателна. Джеръми Бенсън просто не успял да се възползва от краденото богатство. В едно мексиканско пристанище, където бригът се отбил за вода и продукти, Бенсън внезапно заболял и след няколко дни умрял — при доста загадъчни обстоятелства, уж от жълта треска. Но преди смъртта си успял да нарисува карта на острова, като отбелязал с условни знаци къде е скрито тайното имане. С тази карта капитан Бътлър, който си намерил нов финансов съдружник — някой си Касел, забързал към остров Абсит, очевидно забравяйки, че названието му може да се преведе и така: „Дано не се сбъдне!...“ Какво точно се случило там,

останало в много отношения загадка. Изглежда, че двамата алчни иманяри решили да си присвоят всички съкровища скришом от екипажа. Те се престорили, че се приближават до безлюдното островче, залутано в океана, съвсем случайно. И тогава решили да останат тук за няколко дни — да попълнят запасите от питейна вода, да дадат възможност на екипажа да си почине малко, а те самите да половуват из джунглите. Слизайки на брега, двамата авантюристи намерили по картата на Бенсън пещерата, където били скътани съкровищата и започнали всеки ден да се навъртат тук, като скришом пренасяли полека-лека ценностите в каютата си.

Но, разбира се, не можели дълго време да вършат това тайно на кораб, където всичко се вижда. Когато тръгнали за поредната порция съкровища, нехранимайковците забелязали, че ги следят, и побързали да замажат дирите си. Но вечерта моряците се вмъкнали в каютата им и поискали честна подялба, като на Бътлър и на съдружника му дали срок една нощ да помислят.

— Хитреците — разказваше по-нататък Волошин — използвали тази нощ да избягат от кораба. Тихомълком спуснали лодката, добрали се с нея до брега и се скрили в джунглите. Моряците си поделили това, което намерили в капитанската каюта, вдигнали ветрилата и отплавали от проклетия остров, като оставили бегълците да изкарат тук до края на живота си като Робинзоновци с много богато, но уви! — съвсем безполезно в първобитния пущинак имане.

Обаче на Бътлър пак по чудо му провървяло. Той живял като Робинзон съвсем кратко време. Само след един месец до острова се приближила една американска китоловна шхуна да търси питейна вода и дивеч. Случайно попаднала тук, докато гонела кашалоти. На брега моряците били причакани от измършавял човек в дрипи. Това бил капитан Бътлър. Той разправил, че уж хората от неговия бриг се разбунтували, смъкнали го на този пуст остров, а самите те завладели кораба и изчезнали. За съкровища, разбира се, Бътлър не споменавал — нито къде се е дянал съдружникът му.

Китоловците помогнали на Бътлър да стигне родно пристанище, където с парите, получени от малкото скъпоценности, които успял да измъкне скришом от острова в джобовете си, без да предизвика подозрението на своите спасители, той започнал да готви нова експедиция до Абсит.

— Но не успял — произнесе Сергей Сергеевич съчувствено и дори въздъхна. — Повалила го болест и не му дала вече да се вдигне. Преди смъртта си той разказал на няколко свои роднини за съкровището и им предал тайната карта. Роднините се скарали, тайната на съкровището постепенно станала известна на много жители на градчето. И изведнъж се появили вече няколко карти, и то все различни. Има твърде основателни подозрения, че бъркотията започнала още от самото начало: умирацията Джеръми Бенсън, изглежда, измамил съдружника си и му пробутал неверна карта...

— Но нали казахте, че този негов съдружник — май Бътлър беше? — намерил имането по картата, която останала у него след смъртта на Джеръми? — чухме равномерния глас на Аркадий Платонович и се спогледахме: нима и нашият капитан се е увлякъл от разказа на Волошин?!

— Има мнение, че картата все пак е била фалшива, а Бътлър и Касел по щастлива случайност попаднали на някакво друго имане — поясни Сергей Сергеевич — Така че историята за съкровищата на Кито вече съвсем се объркала. Знае се само, че никой засега не можел да се похвали, че е намерил главното имане, макар че немалко търсачи са си опитвали късмета и мнозина са оставили главите си тук, увеличавайки зловещата слава на остров „Не дай боже!“

— Далеч ли ще минем от него? — попитах аз.

— На шест мили, казах вече — отговори капитанът.

— Не е близо. Жалко, нищо няма да се види дори с бинокъл — натъжи се механикът.

— Ами ако се доближим повече?

Тази мисъл се хареса на всички и замолихме капитана:

— Аркадий Платонович, хайде да се приближим повече!

— Всъщност какво ви струва да промените мъничко курса.

— Другарю капитан!

По всичко личеше, че романтичната история, разказана от Волошин, е заинтригувала всички.

— Но защо ви е нужно това? — недоумяваше капитанът. — Нищо интересно няма там, голи скали. Пък и ще стигнем до него чак по здрач, ще бъде тъмно, нищо няма да се вижда.

— Е, все пак! — настоявахме ние.

— Такъв остров! И сигурно никога вече няма да имаме възможност да минем оттук...

— Поне да направим няколко снимчици!

Аркадий Платонович смогваше само да обръща ту на една, ту на друга страна мощната си моравочервена шия, стегната силно от яката. Със своето кръгло добродушно лице и високо вдигнати белезникави вежди, които му придаваха учудено изражение, сега той смешно приличаше на бухал, който се мъчи да се брани от нападнало го посред бял ден ято кресливи врани. Съжалих капитана, но и аз не се сдържах да не го атакувам:

— А и тези снимки ще бъдат много интересни за печата, Аркадий Платонович. Просто уникални! Помислете си: нито един съветски кореспондент не е бивал досега на този остров.

Сметката ми беше вярна: Аркадий Платонович се отнася към печата с някакво страхливо уважение (подозирам, че някой журналист му е създал някога много главоболия...)

— Но нали няма да слизате! — опита се да се отърве капитанът, ала веднага махна безнадеждно с ръка, обърса със снежнобяла кърпа изпотения си врат, обади се по телефона на мостика и нареди на вахтения щурман да промени курса така, че да минем по-близо до остров Абсит.

— За по-сигурно придържайте се там към картата. И надзърнете в лощията! — додаде той.

Вахтеният, изглежда, доста енергично изрази недоумението си, защото капитанът го прекъсна почервенял:

— Изпълнявайте! — и сърдито тръшна слушалката.

Най-малко един час, преди да се приближим до острова, всички бяха изскочили на палубата с фотоапарати — не само научните сътрудници, слушали разказа на Волошин, но и много матроси: преданията за пиратските съкровища вече бяха обиколили кораба.

Само Сергей Сергеевич не се виждаше.

„Може просто да е съчинил всичко това? — помислих си аз. — От Волошин всичко може да се очаква. Кой знае защо този остров Абсит още не се показва. А ако изобщо не съществува?“

Едва по-късно узнах, че скалистите брегове на острова, издигащи се отвесно на почти двеста метра, почти винаги са забулени от дъждовни облаци. Това сиво покривало се слива с морето, закрива

скалите и те изскачат като зловец призрак от сивата мъгла едва в последния момент, щом доплаваш съвсем близо до тях.

Като опитен режисьор Волошин се появи на палубата точно когато на бака някой с най-остро зрение извика:

— Ето го острова! Земя-а-а!

Вятърът разпръсваше валмата мъгла и разкриваше бреговете, нацърбени от гори. Върховете на скалите бяха забити в облаците. Какво диво, усамотено място! Макар че се свечеряваше, на палубата беше топло и задушно като в парник, но като гледах тези мрачни скали, неволно потръпнах зиморничаво с рамене. От тях като че ли лъхаше пронизващ гробен хлад... Или това е просто илюзия от пиратските истории на Волошин?

— Гледайте, кръст! — провикна се някой.

— Къде? Къде?

Действително на върха на една крайбрежна скала, почти вкопчен за ниско надвисналите облаци, стърчеше черен кръст. Той сигурно беше огромен, щом го виждахме отдалеч.

Наоколо щракаха в надпревара фотоапарати, но едва ли щеше да излезе нещо от снимките. Много е далече. Опасно е да се приближава човек до тези мрачни скали.

Пък и започна да се стъмнява бързо, както бе предупреждавал капитанът. Защото в тропиците практически няма здрач. Просто слънцето внезапно започва сякаш да пада в морето, а насреща му също тъй бързо изскача месечината. По тия краища тя прилича не на сърп, както сме свикнали, а повече на фурнаджийска кука с щръкнали нагоре рога. И ето слънцето вече изчезна: над притихналото нощно море блестят ярки звезди и златистата лунна пътечка се точи надалеч, чак до хоризонта. Моряците отдавна са я нарекли гальовно „път към щастието“.

Островът с пиратските съкровища бързо чезнеше в тъмнината, скривайки се завинаги от очите ни. Ето светлата ивица пясъчен плаж в подножието на обвитите в облаци скали вече едва се забелязва...

— Какъв е тоя кръст, Сергей Сергеевич? — наобиколихме Волошин.

— Не се знае точно. Изглежда, че го е поставила още през осемнайсети век храбрата „лейди на сполуката“ Мери Бластър в памет на своя мил приятел Александър Скот, наречен Бич Божи.

И изведнъж всички млъкнахме и взехме да се споглеждаме. Не, не ни се е сторило така. Не само аз, а всички струпали се на палубата чухме вик!

С мъка и молба за помощ прозвуча той няколко пъти над здрачното море. А после внезапно нещо лумна, запламтя там. Над скалите заигра тревожна светлинка.

Някой ни даваше сигнали, размахвайки факел.

Несъмнено това беше зов за помощ!

Спряха машината и запалиха прожекторите, опитвайки се с лъчите им да разпръснат съгъстващия се мрак. Под светлината на прожекторите всичко изглеждаше нереално: ивиците мъгла, които се точеха над водата; оголените скални зъбери; черната фигурка, която подскачаше на пясъка до самата вода, размахвайки възбудено ръце, а зад нея също тъй скачаше и се кривеше огромна черна сянка.

— Кой е този? — запитах глупаво Волошин.

Той повдигна рамене:

— Не знам. Някой нов Робинзон. А да не мислите, че и него съм измислил?

Спуснаха лодката. Натискайки дружно веслата, които сякаш летяха над водата, матросите я подкараха бързо към брега. А ние ги изпращахме с очи.

Ето че лодката зави... Предпазливо, по всички правила, се приближи с кърмата до брега.

Яките моряшки ръце уловиха втурналата се насреща им през пенестата ивица на прибоя черна фигурка... И ето вече карат обратно!

Но в тоя момент прожекторът угасна, за да не заслепява кормчията на лодката, и тя се озова в тъмнина, която изглеждаше още по-непрогледна от преди.

Най-после започна да се чува отмерен плясък на весла. Той се приближаваше. Лодката влетя в ивицата светлина, която струеше във водата от палубата и от илюминаторите.

С мъка се промъкнах по-близо до борда и видях между моряците в лодката някакъв странен човек, който непрекъснато въртеше тревожно разчорлената си глава. Изпитото му лице е обрасло с несресана сплъстена брада, мръсната му куртка е окъсана, краката — боси.

Кои е той? Корабокрушенец? И как по щастлива случайност го бяхме открили? Също като американските китоловци, които спасили капитана крадец Бътлър. Сигурно и оня е бягал по същия начин — бос и дрипав — по този пясъчен плаж.

В тази необикновена нощ край скалистите брегове на забравеното от всички островче със зловещо име изведнъж взеха да оживяват старите пиратски предания и неволно започнахме да вярваме в тях.

Загадъчният непознат беше толкова изнемощял и развълнуван, че не можа да се качи по стълбата. Моряците буквално го вдигнаха на ръце. Известно време новоизлюпеният Робинзон стоеше вкопчан в бордовия леер, олюлявайки се като пиан, а после изведнъж с театрален жест вдигна високо десница и като се взираше в тъмнината, която криеше от погледа зловещите скали, извика силно нещо с истеричен, пресекилив глас, изглежда, на френски.

Нашите медици в бели престилки тутакси го наобиколиха и го поведоха към лазарета. Подире им тръгнаха капитанът и началникът на рейса.

А ние обкръжихме втория щурман Володя Кушнеренко, който бе ръководил спасителната експедиция с лодката.

— Какъв е тоя?

— Какво викаше?

— „Те загинаха“. И през цялото време все това повтаряше в лодката — отговори щурманът.

— А кои са загинали?

— Дявол знае — повдигна широките си рамене Володя. — Нищо не можеш да му разбереш. Бръщолеви за някаква си избягала кралица, че заради нейното коварство един негов другар се самоубил, а другият му спътник също загинал, лежи уж някъде на морското дъно в някакъв стоманен ковчег...

— Да не е побъркан?

— Я постой гладен и самичък на такова островче, да видим няма ли и ти да се побъркаш.

— Че как са попаднали тук? Да не са от някой потънал кораб?

В тоя момент повикаха и Володя в лазарета: той е нашият полиглот, знае шест езика и винаги служи за главен преводач. А ние

останахме на палубата да обсъждаме в пълно недоумение необикновеното появяване на загадъчния непознат.

Не исках да си губя времето с фантастични догадки, а по-близо до корабната заседателна зала, в просторния хол на която под огромно мозаично пано, изобразяващо тропически остров в яркия стил на Гоген, ставаха обикновено всички оперативни съвещания.

И не се излъгах: скоро високоговорителите на вътрешнокорабната връзка започнаха да свикват началниците на отдели на извънредно заседание. Аз също побързах да се мушна в хола и с независим, строго делови вид седнах в ъгъла, криейки се като с щит зад разтворения си бележник.

Въпреки късния нощен час всички се събраха необикновено бързо. Началникът на рейса Андрей Василиевич Логинов загрижено обсъждаше нещо с капитана, а после стана, погледна ме изпод вежди и като се изкашля, каза:

— Такава е работата, другари... Наложил се да ви обезпокоим посред нощ. Трябва да се посъветваме какво да правим. Този човек, когото прибрахме от острова — казва се Леон Барсак, по паспорт белгиец, по националност французин, — засега е малко възбуден и разправя доста несвързано, но все пак успяхме да изясним това-онова. Казва, че имали тук цяла експедиция, освен Барсак били още двама — Логинов приближи до очите си едно листче и прочете: — Пиер Валон, също белгиец, и Джон Харисън, американец. Доколкото може да се разбере, те и двамата са загинали...

Някой се изкашля шумно и многозначително. Капитанът погледна сърдито нататък.

— При какви обстоятелства? — попита Казимир Павлович Бек, като се прокашля тихо.

— Доста съмнителни обстоятелства — разпери ръце Логинов. — На острова уж дошла някаква друга група авантюристи начело с една австрийска оперетна певица. Тази певица се провъзгласила за „кralица на острова“.

Отначало двете групи живеели мирно, а после помежду им започнала някаква свада. Доколкото може да се разбере, Пиер Валон се влюбил в певицата и когато се разпалила вражда, уж се самоубил, застрелял се...

— Ама че дяволска бъркотия — проговори началникът на биофизическата лаборатория Макаров, като се озърташе недоумяващо. Логинов го погледна укорително.

— Но така си е! — не мирясваше Макаров. — Като че ли ни преразказват някакъв булеварден роман. Певица, която се провъзгласила за кралица! Дивотии! — и даже тупна с огромния си юмрук по масата. — Че каква ще да е била експедицията им? Какво са изследвали?

— Представете си, домъкнали се да търсят пиратски съкровища! — не се сдържа капитанът и като засумтя сърдито, погледна Волошин с неизразим упрек.

В този момент се вдигна такъв шум и смях, че Логинов зачука с молив по масата, за да накара всички да млъкнат. Само Сергей Сергеевич си седеше напълно невъзмутим.

— А къде се е дянал третият иманяр? — попита някой.

Логинов се навъси още повече.

— И тук нищо не можеш да проумееш — отговори той, като помълча. — Както уверява Леон Барсак, Джон Харисън бил инженер, построил саморъчно някаква подводница и се гмурнал с нея край бреговете на острова.

— Защо?

Логинов само повдигна рамене и продължи:

— Преди една седмица, както уверява Барсак, станала някаква авария и подводницата не изплавала. Харисън загинал.

— Н-да, съмнителна история — изръмжа замислено Макаров в настъпилата тишина. — И какво мислите да правите сега с този подозрителен Робинзон, който ни се е изтърсил на главите?

— Затова и сме се събрали, Иван Андреевич, да се посъветваме — отвърна Логинов укорително и седна, почуквайки нервно с молива по масата.

— Забъркахме се в някаква криминална история — промърмори Макаров, клатейки глава.

— Няма как: моли за помощ. Не можем да го оставим на произвола на съдбата, но пък и няма да го мъкнем със себе си половин година, докато трае рейсът — повдигна рамене Логинов.

— Трябва да съобщим на властите! — каза решително капитанът и стана, като оправяше китела си. — Островът принадлежи на Перу, аз

съм длъжен да съобщя за случилото се на властите в Лима. Или да прекъсна рейса и да закарам този Леон Борсук...

— Барсак — поправи го Логинов сред всеобщ смях.

— Извинявайте. Да закарам Барсак до най-близкото перуанско пристанище и да го предам там официално на властите. А какво мислите вие? — повиши той глас, защото всички пак зашумяха. — Съмнителна работа, действително намирисва на криминална история. Аз нямам право да го оставя просто така.

— Според мен не бива да избързваме с радиограмата до властите — забеляза разсъдливо Казимир Павлович Бек. — Барсак може да е измислил всичко това, да си го е въобразил след преживените сътресения. Утре сутринта трябва да изпратим на брега хора да се опитат да проверят разказа му. Ако пък съобщението излезе вярно, нашият уважаем Аркадий Платонович, разбира се, е прав: ще трябва незабавно да се свържем с властите, макар че такова забавяне е неприятно.

Тук капитанът пак въздъхна тежко и неочаквано произнесе с някаква смешна детска сърдитост в прегракналия си, дрезгав глас:

— Ех, в каква каша ни забъркахте, Сергей Сергеевич...

Разбира се, пак избухна гръмогласен смях.

— Вие, Аркадий Платонович, май наистина мислите, че Волошин нарочно е нагласил това? — поклати глава Логинов.

— Защо не? Той на всичко е способен — смигна хитро Макаров. — Няма да се учудя, ако се окаже дори, че Сергей сам е нагласил цялата тази иманярска експедиция.

— И специално за нашето пристигане е пречукал двама нейни участници! — подхвърли някой.

А Волошин си седеше с такъв скромнен и същевременно доволен вид, че наистина започнахме да си мислим: дали не е нагласил сам всичко това?

Вероятно не един от нас не е могъл да заспи тая нощ. Мнозина, разбира се, са се въртели в каютите си ту на една, ту на друга страна, възбудени от разказа на Волошин и от толкова неочакваното появяване на странния Робинзон-иманяр.

Когато се събудих, аз си помислих, че и Леон Барсак с объркания му разказ, и самият остров „Дано не се сбъдне!“ може просто да ми са се присънили. И като се облякох набързо, излязох на палубата...

Не, така или иначе, островът не ми се беше присънил! Облаците се бяха поразпръснали, сякаш да ни дадат възможност да му се полюбуваме: на червеникавите скали, на тъмната кадифена зеленина на горите. Измитите от дъжда листа лъщяха с цветовете на дъгата под слънчевите лъчи, които се промъкваха през облаците, всички багри бяха особено сочни и ярки. Днес в острова нямаше нищо мрачно и зловещо. Дори кръстът, стърчащ сиротно на скалата, будеше само лека печал и някакви смътни мисли за тленността на всичко земно...

А и Леон Барсак съвсем не ми се беше присънил. Видяхме го отново на закуска в каюткомпанията. Той седеше до Володя Кушнеренко, който в отговор на въпросите му тихичко обясняваше нещо.

Нашият неочакван гост бе сменил дрипите си с нечия къса куртка с пагончета и сив панталон, подстригал брадата си, вчесал се и сега имаше съвсем приличен вид. Само измършавялото лице, по което току прокарваше бързо ръка, сякаш да махне нещо невидимо, и трескавият блясък на дълбоко хлътналите очи издаваха болезнената му нервност.

След закуска лодката тръгна за брега да вземе нещата на Барсак. Провървя ми: капитанът възложи това на втория щурман, а между мен и Володя се бяха установили прекрасни приятелски отношения, тъй че не ми струваше голям труд да го увеща да вземе и мен на брега, още повече че имаше нужда от повече хора. Французинът много настойчиво обясни, че иска веднага да прибере цялото си имущество, след което съвсем не възнамерява да се връща повече на острова.

Ние пък се заколебахме: дали да вземем със себе си оръжие? Кой знае какво може да се очаква от „кралицата на острова“ и нейната тайфа иманяри? Но всъщност те едва ли ще се осмелят да ни нападнат!

До кормилото седна боцманът, мустакатият юначага Петрович. С нас отплава и Волошин — като представител на експедиционното началство и може да се каже, познавач на тукашните пиратски места.

Денят излезе слънчев, мъглата се разпръсна, облаците се вдигнаха високо, тъй че целият остров изглеждаше радостен и празничен в сиянието на святкащите капки по листата на дърветата.

И все пак, когато лодката се приближи до брега и над нас надвиснаха черните, мрачни скали, увенчани с кръста, отново се събуди неприятното чувство на смътна и необяснима тревога.

— Не ви ли подсказва сърцето, че тук явно е станало нещо? — изведнъж прошепна Волошин многозначително, като се наведе до ухото ми.

Погледнах го: пак ли се опитва да ни баламосва?

Но Сергей Сергеевич поклати глава и додаде сериозно:

— На мен поне ми подсказва...

Оказа се, че можем да акостираме само на едно място, на тесния пясъчен плаж, по чийто край растяха кокосови палми. Именно тук вчера бе тичал Леон Барсак — целият плаж беше изтъпкан, като че по него е минала огромна тълпа. На пясъка до самата вода се търкаляше саморъчно направената факла, с която французинът ни бе давал сигнали. От нея още лъхаше на лютив дим.

Барсак внезапно поклати глава и промърмори нещо с пресеклив глас.

— Какво каза? — попитах щурмана.

— „О, какво щеше да стане с мен, ако не бяхте забелязали моите сигнали! Щях да загина, да загина като тях...“ — преведе той.

Барсак ни поведе по една тясна пътека, която се виеше между скалите, като продължаваше тихичко да мърмори и да клати печално глава. Камъните бяха мокри, хлъзгави. Непрекъснато залитахме.

Впоследствие научихме, че на острова почти непрестанно ваят дъждове. Денят, когато слязохме на брега за нещата на Барсак, се оказа единственият слънчев от всички дни, които ни се наложи да прекараме на този злополучен остров.

Кръстът, който досега виждахме само от морето, отдалеч, така внезапно израсна пред нас зад един завой на пътеката, че всички неволно се спряхме. Той беше грамаден и сякаш искаше да прегърне целия остров с широко разперените ся каменни лапи.

А в подножието му имаше гробище — цяла горичка от малки кръстове, дървени и каменни. Много от тях бяха килнати, някои — съвсем паднали.

— Значи, по-рано островът е бил населен? — попитах аз.

— Тук никога не е имало постоянни селища.

— Ами гробището?

— То се е разраствало е течение на годините... За сметка на временните обитатели на острова, нали те постоянно се сменяли тук — отвърна Волошин и като забеляза, че все още не разбирам, поясни:

— Всички тия са търсачи на щастие — такива като Леон Барсак и другарите му...

— Колцина ли са идвали тук?

— Както виждате, не са малко. Излиза, че и това дяволско място не остава пусто.

Леон Барсак, сякаш разбрал за какво говорим, пак занарежда, повтаряйки мрачния си припев, който се разбираше вече и без превод:

— Те загинаха! Загинаха!

Аз не можех да откъсна очи от грамадния кръст. Той бе много стар, целият обрасъл с гъст мъх и някакви червеникави лишеи, като петна засъхнала кръв. Беше оплетен гъсто от лиани, но стоеше прав и непоклатим — очевидно с надежда да остане тук с векове.

— Какво мислите, Сергей Сергеевич, действително ли го е поставила пиратката, за която разказвахте вчера? — заинтересувах се аз. — Мери ли се казваше?

— Мери Бластър — потвърди Волошин.

— Попитайте го, Володя, може да знае нещо за този кръст — помолих аз.

Щурманът преведе на Барсак въпроса ми и той отговори:

— Изглежда, наистина има такова предание. Във всеки случай кръстът е поставен много отдавна, напълно възможно е от някой друг пират. Обикновено те са много набожни и суеверни, стараели се да измолят опрощение на греховете си.

— Ех, много неща могат да се простят за такова кръстче на пиратката, която го е сложила — каза с уважение един от моряците.

От гробището пътеката се спущаше надолу. На един завой се обърнах. Гъстата тропическа зеленина вече бе скрила от погледа самото гробище и единствен кръстът исполин се издигаше самотно над скалите, закривайки почти половината небосвод.

Сега пътеката вървеше през гора, която я притискаше плътно от двете страни. Това беше истинска джунгла. Увитите с лиани дървета се възправяха като масивна стена. Нищо не можеше да се види през преплетените лиани и храсти, в зеленикавия тайнствен полумрак. От гъсталака лъхаше на задушлива, спарена влага.

В тази гора цареше зловеща, някак гробищна и същевременно напрегната тишина. Не се надпяваха птици. Но в тревата през всичкото време нещо шумолеше, пращеше, като че се промъкваше, пълзеше.

И комарите ни атакуваха с гневно бръмчене.

— Ох, нещо ме ужили! — възкликна младо моряче с валчесто лице, като се улови за врата. — Пчела ли беше?

— Тук има такива мравки... с крила — не много уверено преведе щурманът поясненията на Барсак.

— Я гледай! Никога не сме чували за такова нещо!

— Ама че противен остров?

— Че как ли са живели тук?

— Трябвало да търпят.

— Там, където е колибата им, винаги има ветрец, затова около нея няма летящи мравки — преведе щурманът отговора на Барсак.

И наистина пътеката скоро ни изведе в малка долчинка, която се спущаше полегато към морето. Отначало чухме далечния шум на прибоя. После джунглите се разрешиха, в пролуките между храстите блесна морето. От него полъхна освежителен ветрец, започна да се диша по-леко. Ние се развеселихме и ускорихме крачка.

Барсак се спря и като замахна широко с ръка, извика високо нещо.

— Ето го и нашия дворец! — преведе щурманът.

На едно празно място сред храсталаците стоеше жалка, изкривена колиба. Стените ѝ бяха сковани криво-ляво, на бърза ръка с дъски от счупени сандъци — на някои от тях още се бяха запазили фирмените надписи. Полегатият покрив на колибата бе направен от палмови листа. Наоколо се търкаляха ръждясали консервни кутии, счупени шишета, купчини всякакъв боклук.

Барсак ни покани да влезем в колибата, но ние само надникнахме през вратата и предпочетохме да останем на чист въздух. И вътре всичко беше нахвърляно в пълно безредие. На разклатена, саморъчно скована масичка до транзистор и киноапарат бяха скупчени мръсни съдини. В ъгъла направо на пода имаше натрупани на куп книги — главно детективски романи, ако се съди по пъстрите корици. Полумрак, зловоние, облаци мухи...

— Хайде да изпушим на ветрец по някоя цигара и да се измитаме по-скоро оттук — предложи Володя Кушнеренко, като свали фуражката и обърса с кърпа врата си. — Какво ще кажете, Сергей Сергеевич?

— Да, тук няма защо да се мотаем много. Кажете му да побърза.

Като изслуша щурмана, Барсак закима в знак на съгласие и изведнъж ни повика с ръка някъде зад ъгъла на колибата. Ние го последвахме учудени и видяхме сред храсталака ниска изронена могилка с неправилна форма, вече започнала да обрасва с гъста трева. Барсак разпери ръце над нея и просълзен заговори бързо нещо, като от време на време вдигаше очи към небето.

— Ето тук почива той... Моят скъп, нещастен приятел Пиер. Погуби го страстта — едва сварваше да превежда Володя Кушнеренко. — О, как бяхме потресени, когато се върнахме него ден и видяхме, че лежи с простреляна глава върху мръсния под на колибата!

Той пак занарежда:

— Те загинаха! Загинаха!

— А защо не са отнесли другаря си на гробището? — неодобрително поклати глава боцманът. — Заровили го как да е като куче. А сега тоя се циври.

Щурманът го изгледа строго и, разбира се, не преведе нищо на Барсак.

— Иди сега, та провери от коя страна му е продупчена главата — подзе един от матросите. — Нечиста работа: сам ли си е пуснал куршум в челото или...

— Бабини деветини! — срязва го щурманът.

Седнахме на сянка до стената на колибата като на селски пезул и запушихме.

Тази долина вероятно почти не се виждаше от морето: три скали, които стърчаха от водата недалеч от брега, я заслоняваха добре от бурните вълни и ветрове, както и от чужди погледи.

— Много уютно пиратско гнезденце — одобри Волошин, оглеждайки наоколо. — А защо не са се настанили на оня хубав пясъчен плаж? Та оттам може да се следи появяването на кораб и да се сигнализира в случай на нужда.

— Там няма вода — преведе Володя лаконичния отговор на иманяря.

Волошин кимна с разбиране и запитва:

— А къде се е разположила тази оперетна кралица със свитата си?

Барсак взе да обяснява, сочейки някъде към извисяващите се над джунглите скали.

— Те живеят от другата страна на острова. В залива Рено.

— Бива си го това островче! — с чувство произнесе Володя Кушнеренко и като си сложи фуражката, додаде вече с командирски тон: — Е, трябва да се измитаме, че началството ще ни хока. Да качим на кораба този търсач на съкровища с партакешите му и нека Аркадий Платонович сам да решава какво да го прави.

На Барсак също не му се искаше да се застоява в мрачния си „дворец“. С помощта на моряците той се залови да тъпче бързо в донесените от нас торби разхвърляните из цялата колиба неща: изцапаните и омачкани дрехи, транзистора, позеленелите от плесен обуца, инструментите, някакви албуми — моряците само клатеха глави, сумтяха и се споглеждаха.

— А защо не виждам радиостанция? — каза щурманът, като се оглеждаше, и взе да разпитва Барсак.

Личеше по тона, че той се смути, почна да се оправдава.

— Разправя, че не взели радиостанция, затова не можал да предаде сигнал за бедствие — каза щурманът на Волошин, като повдигна рамене и премигваше недоумяващо. — Много неща, вика, забравили в бързането: спасителни пояси, резервни бутилки за аквалангите, даже захар — наложило се да пият кафето неподсладено.

— Да, пристигнали тук много лекомислено — съгласи се Волошин. — Погледнете какви жалки инструменти. Същински играчки.

Барсак пожела да носи един обемист вързоп непременно сам, друг подаде тържествено на боцмана, който очевидно с мустаците си му вдъхваше най-голямо доверие.

— Какво има в него, Петрович, не знаеш ли? — питаха моряците.

— Може да е имането? Гледай, не го изпуска от очи.

— Какво ти имане — промърмори боцманът, като поглаждаше мустаците си. — Прилича на някакви камъни.

— Значи сувенири.

Най-последно прибирането на багажа завърши. Барсак пръв закрочи решително навън, без дори да притвори вратата на опустялата колиба и без нито веднъж да се обърне да погледне жалкия гроб на клетия си приятел Пиер. Това приличаше на паническо бягство.

Какво всъщност е станало тук? От какво се страхуваше той? От нападение на „кралицата“ с нейната шайка? Или се опитваше да избяга от някакви мрачни видения на собствената си съвест?

Тревогата на Барсак сякаш се предаде и на нас. Ние вървахме бързо подире му през джунглите, бранейки се от летящите мравки, после минахме пак край мрачното гробище, над което бдеше огромният кръст.

И колко приятно ни беше да видим от височината на билото блесналия под лъчите на слънцето безбрежен океански простор и нашия закотвен снежнобял изящен кораб! Ние веднага ускорихме крачка, почти затичахме по извиващата се между скалите пътека.

Когато се върнахме на кораба, щурманът и Волошин разказаха на капитана и на началника на рейса за всичко, което бяхме видели на брега. Веднага изпратиха подробна радиограма до Лима. Отговорът дойде чак вечерта и капитанът се обърка още повече.

Перуанските власти ни молеха да останем на острова, докато пристигне катер с полицейски чиновник. Те обещаваха да пратят катер незабавно, щом утихне бурята, която, както разбрахме, вече трети ден бушувала по крайбрежието на континента. На този чиновник именно трябваше да предадем спасения иманяр. А дотогава много любезно ни се разрешаваше да се занимаваме с каквито щем научни изследвания както на самия остров, така и в крайбрежните му води, само с една молба: „Знаейки колко великолепно е екипиран вашият кораб за извършване на всевъзможна най-сложна подводна работа, надяваме се, че ще успеете да извадите от дъното потъналата подводница или поне да я измъкнете на плитко“, така че когато пристигнат полицейските служители, да могат да я огледат внимателно и да проверят показанията на Барсак.

Като прочете всичко това, капитанът пак погледна Волошин с такъв упрек, че вече се приготвих да чуя отново:

— Ех, в каква каша ни забъркахте, Сергей Сергеевич...

Но Аркадий Платонович само махна с ръка и оброни глава.

— Някакъв мъдрец е казал, че неудобството е само неправилно възприето приключение — произнесе назидателно Волошин, сякаш нищо не е станало. — И обратното: приключението е правилно възприето неудобство. Всичко зависи как гледаш на нещата.

Логинов го изгледа мрачно и види се искаше да каже нещо много жлъчно, но Сергей Сергеевич побърза да продължи мисълта си:

— Струва ми се, че е по-разумно да смятаме принудителния си престой около този остров за щастлив дар на съдбата. Защото иначе никога нямаше да попаднем тук и да получим толкова любезно разрешение да вършим каквито изследвания си искаме по тия краища. А междуременно биолозите ми разправяха, че това островче било много интересно за тях. Вярно ли е, Андрей Василиевич?

— Може и да е така — промърмори Логинов и лицето му просветля: — Всяко островче, изолирано в океана, е естествен резерват на еволюцията. А това е особено интересно. Животинският му свят в много отношения е същият, както на Галапагоските острови. Разбира се, и по нещо се различава, доста е самобитен.

— Ето, виждате ли — побърза да подхване Волошин вече с две ноти по-високо. — Трябва да се радваме, че съдбата ни доведе в този биологически рай! И на нас, скромните инженери и техници, ни провървя. Ех, че интересна работа...

— Смятате ли да измъкнете тази подводница? — попита капитанът.

— Че защо не? Ще я измъкнем я, да не е линеен кораб. Утре ще се погмуркаме, ще проучим.

— Само че никакво иманяръство, Сергей Сергеевич! — каза строго Логинов и му се закани с пръст.

— Моля, моля, шефе.

— Познавам ви аз...

— Но тогава сигурно знаете, че по принцип не съм сребролюбец. Защо ми са съкровища? — сви рамене Волошин с престорено пренебрежение. — Още повече че ще се гмуркам в морето, а съкровищата са на брега. Виж, вие трябва да внимавате да не би някой случайно да изрови пиратското наследство.

— Е, за това ще се погрижа — каза многозначително капитанът. А нашият Аркадий Платонович не обича да се шегува. Въпреки твърде сухопътната си — дори в капитанска униформа — и добродушна външност, той умее да поддържа на кораба най-строга дисциплина — и всичко това незабележимо, без крясъци и хокане.

Нямаше никакво съмнение: никой не ще има възможност да се рови из пиратските скривалища на остров Абсит.

На сутринта Волошин тръгна с помощниците си да търси потъналата подводница. Склоних го да вземе и мен.

— Барсак моли да внимаваме: тук, вика, има много акули — загрижено го предупреди Володя Кушнеренко.

— Нищо. Кажете, че имаме с какво да се защитаваме. Но все пак благодарете му за предупреждението.

Действително между новата техника в лабораторията на Волошин може да се намерят, кажи-речи, уреди буквално за всякакъв случай в живота. Постоянно му досаждат учени от най-различни специалности, толкова щедро представени на „Богатир“, и Сергей Сергеевич никога никому не отказва, изслушва внимателно и най-необикновените молби и поръчки и моментално се залавя да ги изпълни със своите „едисоновци“. Така нарича той своите кадърни помощници и асистенти, които се мъкнат като чарда подире му, тутакси улавят идеите на шефа, гледат го с влюбени очи и се стараят да му подражават във всичко. Всички те имат спортен и стегнат вид като Волошин, всички обичат да се обличат малко контешки. Но и като Сергей Сергеевич умеят да работят всеотдайно.

Подхвърляйки си лаконични реплики, съвсем неразбираеми за непосветените, „едисоновците“ намъкнаха в лодката цял куп сложни уреди, които според мен само с вида си можеха да накарат акулите да потреперят. При кормилото седна боцманът. Изпращани от завистливите погледи и шеговитите напътствия на оставащите на борда, ние отплавахме. Над лодката се рееше самотна чайка, сякаш ни следеше.

— Помолете го да посочи по-точно къде именно се е потапяла за последен път подводницата — каза Волошин на Володя Кушнеренко.

Барсак се залови да обяснява толкова надълго, заплетено и объркано и с такъв смутен вид, че почнаха да ме обземат съмнения: изобщо съществувала ли е в действителност тази подводница? Дали не е измислил цялата история за нейната гибел? Но защо, с каква цел?

— Разправя, че видял за последен път подводницата да се потапя приблизително срещу оня нос — превеждаше шурманът. — На около двеста метра от брега. Но накъде е отплавала, точно в коя посока, не знае. Харисън казал само, че иска да проучи по-добре бреговия склон.

Трябвало да изплава след час и половина, нямало да му стигне въздухът за повече. Но минали вече два часа, а подводницата не се показвала. Тогава Барсак се обезпокои, седнал в една гумена лодка и подкарал край брега. Сторило му се, като че на едно място на водната повърхност се разливало слабо мазно петно, но не може да каже със сигурност.

— А защо не се е опитал да се гмурне и да потърси другаря си под водата? — запита Волошин. — Нали са имали акваланги.

— Не взели резервни бутилки с кислород, вече разказал това — преведе Володя отговора на смутилия се Барсак.

Двамата с Волошин се спогледахме. Французинът като че ли си играеше с нас. Съвестта му явно не бе чиста.

— Да, наистина спомена такова нещо — кимна Сергей Сергеевич.

— Така че не можел да използва акваланга. Само си слагал маската, пъхал си главата под водата, наведен през борда на лодката, и така се мъчел да различи нещо на дъното. Но напразно...

— Няма съмнение — промърмори Волошин.

— Карал покрай брега до вечерта, докато се стъмнило. А после разбрал, че е вече безполезно да търси подводницата, и се върнал в лагера. Останал сам, останал сам-самичък — меланхолично преведе Володя горестния плач на французина.

— Ясно — въздъхна Волошин. — А къде е видял мазното петно, точно на кое място?

— Изглежда, перпендикулярно на оная самотна скала и на около триста метра от брега, ако не му изневерява паметта. Моли да го извините, но мосю Волошин сигурно разбира, че тогава не му било до точни измерения.

Волошин въздъхна, поклати глава и рече:

— Добре. Боцманът и вие, Володя, останете в лодката с него. А ние ще се опитаме да потърсим. Хайде да почнем именно оттук. Търсаческа група — петима души. Да тръгнем във верига. А Петя и Олег ще прикриват тила ни, в случай че се появят акули. Ясно ли е? Вашата работа, Петя, е да следите за акули, подводницата не ви засяга, ще я търсим ние. Разбрано ли е?

Закотвихме се и почнахме да слагаме аквалангите, след това един подир друг, предпазливо, за да не привличаме с пляска си акулите, се

прехвърлихме през борда на лодката и се потопихме в топлата бистра вода. Сергей Сергеевич раздаде на „едисоновците“ някакви страшни уреди и даде сигнал за гмуркане.

Дълбочината тук не надминаваше петдесетина метра и ние, държейки се на такова разстояние, че да не се изпускате взаимно от очи, се разгърнахме във верига и заплувахме над върховете на стърчащите навред коралови храсти. На места те покриваха изцяло дъното, образувайки гъсталак.

Оказа се, че тук действително има много акули. Първата забелязахме само след десетина минути — дребна белопереста акула, заобиколена от малко ято пъргави рибки лоцмани. Очевидно тя съвсем не възнамеряваше да ни напада, но все пак боязливо попоглеждах към нея...

И изведнъж видях как Волошин, който плуваше втори наляво от мен, рязко се насочи към дълбокото.

Какво ли е забелязал?

Спуснах се подире му, забравил акулата. Шлейфът от сребристи въздушни мехурчета, които изскачаха от клапана на неговия акваланг, закриваше зрителното ми поле и аз побързах да се гмурна малко по-вдясно и по-дълбоко.

Тук дъното образуваше падина. А на нейния стръмен склон видях, полегнало на белия коралов пясък, сякаш корабче-играчка.

Когато се приближих, разбрах, че то съвсем не беше толкова малко — почти три метра дълго. Но именно защото при такива размери корабчето имаше илюминатори, рубка и дори леери на палубата, както при същински голям кораб, то приличаше на играчка, затова дори не можах да разбера веднага, че е наистина потъналата подводница!

Волошин вече работеше до нея, държейки се за края на рубката. Аз заплувах толкова бързо към него, че изведнъж ушите ме заболяха от прекалено рязкото спадане на налягането.

Подводницата лежеше на лявата си страна. Надникнах през един от илюминаторите, после — през друг, опитах се да поосветя с фенерче, но нищо не видях. Вътре в подводницата цареше мрак. Светлината на фенерчето не можеше да го разпръсне, а се отразяваше в стъклото с мъртвешки, студен блясък.

Около потъналата подводница вече се бяха насъбрали всички аквалангисти — разбира се, и тия, които трябваше да следят за акули, почукваха по бордовете, надзъртаха през илюминаторите, давайки си взаимно знаци, от които никой бъкел не разбираше. Просто се измъчвахме, че не можем да си поговорим!

Затова жестикулирахме като глухонемеи на събрание. И изведнъж по сивкавото дъно се плъзна някаква сянка. Подир нея — втора, трета.

Вдигнах глава и замрях. Право към нас бавно плуваха три риби чук!

В първия миг тези редки риби ми се сториха огромни. Но те и действително си бяха солидни — не по-малко от три метра всяка.

Волошин, изпреварвайки всички ни, се насочи срещу тях, като бързаше да нагласи един от своите апарати. Но за щастие не стана нужда да си послужи с него. Акулите, като звено тежки бомбардировачи, все тъй бавно и величествено минаха над нас, сякаш не ни виждаха, и се стопиха в дълбините като синкави сенки.

Ние не ги чакахме да премислят и да се върнат. По даден от Сергей Сергеевич знак побързахме да прекъснем импровизирания си митинг на глухонемеи на дъното на Тихия океан и един след друг, като сега вече постоянно се озъртахме, започнахме да изплуваме.

Докато се гмуркахме, времето се бе развалило. Нямаше вече и помен от слънце. Цялото небе се бе покрило с облаци, които надвисваха над скалните върхове, забулвайки мрачния Остров на съкровищата със сиво наметало. Ръмеше дъжд.

Изплувахме доста далеч от лодката. Но щурманът и боцманът, които бяха останали в нея е Барсак, тутакси ни забелязаха и забързаха към нас.

— Е, какво? Намерихте ли я? — подвижна нетърпеливо щурманът, зад чийто гръб се подаваше подскачащият от нетърпение Барсак.

След десетина минути вече се измъкнахме от водата и като свалихме аквалангите, побързахме най-последно, след принудителното тягостно онемяване, да си излеем душата.

— Излиза, че не е излъгал...

— Да, има подводница. Но какво ли ѝ е станало?

— Според мен корпусът е здрав, огледах и от двата борда, Сергей Сергеевич.

— А не забеляза ли пукнатината в носовия илюминатор?

— Къде?

— Откъм левия борд.

— Е, може да се е появила впоследствие, от удара в дъното.

— Как не! Та дъното е песъчливо.

— Добре, момчета, нека да не гадаем — спря ги Волошин. — Виж, като я измъкнем, всичко ще се изясни. А можем да я измъкнем хубаво!

— Кога? — преведе щурманът въпроса на Барсак.

Волошин повдигна рамене:

— Може и утре. И тая работа ще свършим. На вероятно ще трябва да отложим извличането, докато пристигнат представители на властта.

Когато се върнахме на „Богатир“, бързо се пръснахме по каютите си да се преоблечем, а после да се срещнем в пушалнята — нали трябва да разберем какви решения ще се вземат за измъкването на подводницата.

Отбих се в лазарета, където за всеки случай ми капнаха в ушите горещо камфорово масло, за да не заболелят от прекалено бързото потапяне на дълбоко, и забързах към пушалнята.

Леон Барсак и Володя Кушнеренко бяха вече там, разговаряха тихичко в ъгъла и пушеха в очакване на Волошин.

В уютния салон честичко се събираха не само пушачи. Ето и сега голяма група запалняковци съсредоточено бе наобиколила масата, на която Казимир Павлович Бек играеше на шах с радиста.

Сергей Сергеевич се появи скоро и каза, че, както и предполагал, решено е да се отложи измъкването на подводницата, докато пристигнат представители на перуанските власти.

— Горкият Джони, ще трябва да полежи още в този ужасен стоманен ковчег — преведе щурманът думите на помрачнелия отново французин.

— Какво да се прави? На него му е вече все едно — философски повдигна рамене Волошин, като седна на дълбокото кресло и опъна дългите си крака. — Володя, попитайте го, моля, за какъв дявол всъщност се е напъхал Джо Харисън в тази проклета подводна галера? Какво е търсел на дъното?

Кушнеренко взе да провежда въпроса. Леон кимна няколко пъти и започна бързо да обяснява нещо, поглеждайки ту щурмана, ту Сергей Сергеевич.

Кушнеренко взе да превежда въпроса. Леон кимна няколко на дъното останките на някакъв пиратски кораб, може би потънал там с богатия товар.

— Аха, ето каква била работата — кимна Волошин с разбиране. — Разумно. Естествено, тук са идвали доста кораби със съкровища и напълно вероятно е поне един от тях да е потънал при внезапна буря. А на дъното, разбира се, съкровището се запазва по-добре отколкото на сушата. Но без водолазно снаряжение не може да се стигне. Е, и какво — намерил ли нещо?

Като изслуша превода на Володя, Барсак поклати глава и посегна към руло с някакви карти, което лежеше на масата до него. Той взе да ги разгръща, като обясняваше нещо на щурмана и ни поглеждаше заговорнически.

— Мосю Барсак казва, че все пак е много по-сигурно да се търсят съкровища на сушата — преведе Володя. — Още повече, когато разполага с такива карти!

В ръцете на французина действително видяхме карти — и всички напълно еднакви! На всяка от тях имаше добре познатите ни вече очертания на остров Абсит. Защо му са толкова?

Володя превеждаше на французина, който с жест на ловък фокусник раздаваше картите на всички около себе си.

— Ето копие от същата карта, на която капитан Джеръми Бенсън преди смъртта си отбелязал с условни знаци къде точно е скрил откраднатите съкровища на Кито. Господин Барсак предлага да продаде всяка от тях по за два долара... или за две рубли, няма значение.

— С удоволствие ще купя уникална карта — отзова се Волошин. — Но бих искал да получа такава, по която по-лесно ще се намерят съкровищата: да не бъдат закопани на прекалено неудобно място.

Барсак се разкикоти, когато щурманът преведе тези думи, и закрещя нещо още по-оживено, смигайки заговорнически на Сергей Сергеевич.

— Казва, че е немислимо да бъде измамен купувач като мосю Волошин — превеждаше бързо Володя. — Разбира се, ще запази за

мосю Волошин най-хубавата карта. На нея е посочено, че съкровищата на грешния капитан Бенсън стоят на открито, почти направо на земната повърхност, достатъчно е човек да се наведе, за да ги вземе. О, тук има варианти за всякакви вкусове! Бързайте другари, избързайте.

Барсак пусна картите в обръщение и тогава видях, че те съвсем не са еднакви, както ми се бе сторило отначало. На всяка от тях действително беше изобразен един и същ остров — Абсит. Но условните знаци, с които, изглежда, бяха обозначени местата, където трябваше да се търсят „съкровищата на Кито“, на всяка карта бяха разположени на съвсем различни места! На една карта се посочваше, че имането е скрито уж в пещера почти в центъра на острова... На друга — в скривалище на самия бряг, между скалите. Ама че гламавщина!

— Н-да, вероятно има вече няколко десетки такива „копия“? И все различни — забеляза насмешливо Казимир Павлович, връщайки картите на Барсак.

— А вие да не мислите, че този капитан Джеръми Бенсън наистина ще ви подари карта, на която саморъчно е отбелязал всички скривалища? — чу се ненадейно гласът на капитана.

Даже не бяха забелязали кога е влязъл в салона и тихичко се е настанил на креслото до вратата.

Нашият Аркадий Платонович върши всичко разсъдливо и без да бърза. Ето и сега седна по-удобно, праметна крак връз крак и бавно, с наслада се залови да пали една от лулите си — той има не по-малко от дузина такива, изложени на специална поставка на писмената му маса в каютата.

— Разбира се, не е чак толкова наивен да направи това — продължаваше разсъдливо капитанът. — Сигурно за всеки случай, за замазване на очите, е пробутал на своя съдружник фалшива карта. Нали, струва ми се, скоро след това умрял — и то при странни обстоятелства, както разказвахте вие, Сергей Сергеевич?

— Ама вие, Аркадий Платонович, изглежда също сте се увлекли от иманярските истории. Виж това не очаквах! — рече укорително Казимир Павлович.

Капитанът така се смути и засмука шумно незапалената си лула, че Волошин побърза да му се притече на помощ.

— Вие сте напълно прав Аркадий Платонович — каза той. — Капитан Бенсън умрял в ръцете на съдружника си при твърде загадъчни обстоятелства.

Мина един ден, втори. Ние продължавахме да стоим закотвени край малкото островче. Обещаният катер който знае защо не идваше.

Особено мъчително беше да зяпаме забулените от облаците скали през завесата от непрестанен дъжд. Разрешаваше се слизането на брега само на научните работници, които гледаха да използват всеки час принудителен престой, за да изучат своеобразния животински свят на островчето. Всички, разбира се, напиреха към брега, изведнъж пожелаха да им помогнат. А те, подсмивайки се, въведоха строго редуване, а и избираха измежду доброволците най-здравите и най-сговорчивите.

Аз също склоних Макаров да ме вземе при едно от слизанията им на брега. Той се съгласи, макар че малко си придаде важност, като предупреди страшно:

— Само че при условие да не се заяпвате, да не дирите никакви съкровища, а да работите, както трябва!

— Дадено, Иван Андреевич!

— Познавам ви аз... иманярите. Волошин ви е завъртял главите на всички, просто сте се побъркали.

Когато слязохме на брега, ние се изкачихме по познатата пътека до изоставеното гробище. През тоя навъсен, дъждовен ден без проблясък на слънцето изглеждаше особено мрачно и тъжно. Набъбналите от вода облаци се бяха вкопчили за върха на исполинския кръст и нависнали завинаги над гробището.

Зад билото свърнахме от пътеката и навлязохме в джунглите. Всяка стъпка тук беше мъчение. Тежка влага, процеждаща се по клоните и проникваща под яката вода... Краката затъват в жвакащата кал, вървиш като по набъбнала от вода гъба.

Ръми дъжд и се диша трудно. Въздухът е леплив, гъст, застоял, като в оранжерия. А наоколо гробна тишина, не прелита, не запява птица, само дъждът шумоли ли, шумоли монотонно.

Изведнъж ми дойде на ум, че всъщност природата тук никак не се е изменила от пиратски времена. Когато „джентълмените на

сполуката“ слизали на острова, за да скрият награбените съкровища, и тогава като сега в далечината глухо бумтял прибойт, а в гората било задушно и влажно, в листака шумолял вечният печален дъжд и над главата се виели на облаци злите летящи мравки...

Неволно започнах да се озъртам, като че се страхувах от пиратска засада. Спомних си заплетения разказ на Барсак за тайнствената „кралица“ на острова и за нейната шайка. Нито веднъж досега не бяхме ги виждали, те не даваха никакви признаци за присъствието си на острова, но сигурно ни наблюдаваха, скрити някъде в гъсталака. Не можеше да не се заинтересуват защо ние, след като бяхме взели Барсак на борда, не се махаме оттук. Макар че по всяка вероятност имаха радиостанция, може би са подслушвали разговорите ни с брега и знаят, че скоро ще пристигне катер с представители на властите.

Във всеки случай навсякъде тук местата са твърде неподходящи за скрити засади. Неподвижните лиани страстно обвиват дърветата и висят отгоре като гъсто преплетени валма. Дърветата са се скупчили, прегърнали са се, сякаш вкопчени в мъртва хватка едно за друго. Направиш ли крачка, пътя ти прегражда лианът. Още една крачка — и се сгромолясваш в яма, замаскирана с широки клони на неவிждани папрати.

А по-нататък се налага да пропъльзваш през прогнилия дънер на някое паднало дърво, за да се натъкнеш веднага на нова преграда от коварни остри бодли, които раздират дрехата на парцали и дращят кожата до кръв. Всяка раничка, получена в тези тропически джунгли, след това непременно ще се превърне в болезнена дълго незаздравяваща язвичка.

Ако ли пък се добавят тук облаците комари, свирепи летящи мравки и още някаква безчислена дребна хапеща гад, бързо изчезва всякакво желание да търсиш съкровища в този влажен зелен ад.

Слизането на брега доставяше удоволствие само на нашите биолози. Възхищаваше ги всичко — и летящите мравки, и комарите, и огромните гуцери игуани твърде страшни на вид, прилични на допотопни чудовища. Когато се приближихме, те не проявяваха ни най-малък страх, а започваха да клатят застрашително глави, предизвиквайки ни на двубой. Можахме да се приближим до тях и дори да ги уловим за дългата хлъзгава опашка.

Както на отстоящите недалеч оттук Галапагоски острови, на остров Абсит се смесваше причудливо фауната на умерените ширини с екваториалната. Наред с игуаните можеха да се видят препичащи се на камъните морски лъвове, а есенес, разправят, от Антарктика дотук доплували дори пингвини.

Животните на това островче се държаха противно на всякакви закони на логиката. Не само игуаните, но и птиците фрегати с огромни крила, и морските лъвове, които се грееха на крайбрежните скали, пускаха хората да дойдат почти съвсем близо до тях. На острова няма никакви хищници, затова местните животни просто не са свикнали да се страхуват и да се спасяват с бягство.

А в джунглите един от нашите изследователски отряди случайно се натъкнал на голямо стадо глигани. Отначало те атакували биолозите, тъй че мнозина побързали да се покатерят за по-сигурно на дърветата, а после с шум и трясък хукнали да бягат. Успели да застрелят един от тях и излезе, че това съвсем не е див глиган, а подивял потомък на най-обикновените свини, докарани тук от някой търсач на съкровища. Пиратите, китоловците и иманярите са домъкнали тук и кози, и крави и всички те също отдавна са подивели, не дават да ти доближиш, за разлика от местните животни, диви, тъй да се каже, от памтивека.

— Пфу, проклет остров! — не пропусна да повтори и по този повод Леон Барсак.

Той не изказваше ни най-малко желание да слиза на брега, а предпочиташе да си отспива в определената му каюта или да се шляе от един салон в друг, даже на палубата излизаше рядко. Изкуственият климат, който се създава във всички вътрешни помещения на „Богатир“ от превъзходни климатични инсталации, му се струваше много по-приятен от омръзналата му влажна оранжерийна задуха.

Издебвайки Володя Кушнеренко да бъде свободен, с негова помощ завързах разговор с французина, макар че на щурмана му беше дотегнала длъжността преводач.

Мъчех се да разпитвам Барсак за приключенията, преживени на остров „Не дай боже!“, предпазливо отварях дума за загиналите му другари, за самозваната „кралица“... Но Леон веднага се намръщваше, започваше да нервничи, отговаряше мъгляво, заплетено и бързаше да се махне. Тези разпити явно не му бяха по вкуса и аз ги прекратих,

опасявайки се да не му се сторя прекалено натрапчив. С много по-голямо желание Барсак разправяше на мен и на Володя живописни подробности от всевъзможни свои предишни пътувания, повтаряйки с гордост:

— Аз съм голям авантюрист, странстващ рицар на Романтиката. Обичам тайните и не мириясам, докато не ги разгадая окончателно. Интересува ме съдбата на някой безследно изчезнал пътешественик или кораб, по неизвестна причина незавърнал се от плаване. Търсейки тайни, аз съм пребродил целия свят, бил съм и в Африка, и в Южна Америка — и ето че се наврях и тук... О, повярвайте ми, тук е пълно с тайни! Може би дори повече, отколкото е нужно.

Понякога към нас се присъединяваше и Сергей Сергеевич. Той разпалил всички с пиратските си истории, наглед никак не се интересуваше от острова и, сякаш нищо не е станало, работеше от сутрин до вечер в лабораторията си или в отлично обзаведените ателиета, с които винаги обича да се похвали. На брега не слизаше вече, един-два пъти се гмурна с акваланг, но не остана доволен:

— Твърде много акули. А биолозите не дават да ги плашим, разправят, че щял съм да им наруша естествената картина.

На сутринта пак успях да склоня Володя поне половин час да се поразходи по палубата с мен и с французина. Едва се разприказвахме и през вратата на рубката надникна угриженият Волошин.

Като ни видя, той излезе на палубата и се протегна така, че кокалите му изпрацяха. След него се показа Казимир Павлович Бек — изглежда току-що се бяха освободили след оперативната летучка.

— Хайде поне да се поразходим, Казимир Павлович — покани го Волошин. — Иначе скоро съвсем ще отвикнем да ходим. Още повече че тук има такава симпатична компания. Да поговорим за съкровища, както казват в Одеса. Много е полезно след съвещания!

— Кога най-после ще се заловите да измъкнете подводницата? — не знам за кой път вече повтори въпроса си Барсак.

— Та ние ли сме виновни за забавянето? — разпери ръце Волошин.

— Горкият, горкият Джони. Лежи си там... в тази ужасна консервна кутия — мрачно преведе щурманът и поклати глава досущ като Барсак.

— Н-да...

Всички замълчаха.

Барсак постоя с наведена глава, сякаш на почетен караул пред гроба на загиналия си приятел, после изрече нещо, като назидателно вдигна пръст.

— Цялата беда е там, че заложи на лоша карта — преведе Володя Кушнеренко. — Ако Харисън не беше търсил въображаеми богатства на дъното, а със същата енергия се бе заловил да издири съкровищата на Кито... бързо щяхме да ги намерим.

— Никога до края на живота си! — внезапно произнесе решително Сергей Сергеевич.

Всички се учудихме толкова, че Володя дори не преведе веднага думите на Волошин на французина.

— Защо мосю Волошин мисли така? — заинтересува се Барсак.

— Ами защото никога никакви съкровища на Кито не са съществували — преспокойно отговори Волошин.

Представяте ли си как се смяхме всички?!

— Извинете, Сергей Сергеевич, но нали вие сам разправяхте тази история с такива живописни подробности, че всички се запалиха и взеха да молят капитана да се приближи повече до острова, където уж са скрити тези съкровища — каза Бек. — А сега преспокойно заявявате, че те изобщо никога не са съществували! Как да разбираме това?

— Много просто — ни най-малко не се смути Волошин. — Тогава аз ви преразказах една история, която ми се струваше много забавна. Но няма гарантирах, че е достоверна? Не, нали? Тъй да се рече, каквото съм чул, това казвам. Просто исках да ви позабавлявам и, признайте си, постигнах целта си, дори с лихва, защото именно благодарение на моя разказ попаднахме на този тайнствен остров и получихме рядката възможност да се запознаем с мосю Барсак и да му окажем помощ. Колкото до достоверността на преданията за съкровищата на Кито, аз досега не съм изказвал мнение по този въпрос. Но ако искате да знаете, никак не вярвам в тях.

— Я гледай! — успя само да изрече възмутеният Казимир Павлович.

А французинът, след като изслуша внимателно превода на това поразително изявление, изведнъж се разкикоти до сълзи и като

гледаше възхитено Сергей Сергеевич и го потупваше по рамото, помоли щурмана да преведе, че мосю Волошин все повече му се харесва.

— Той, Барсак, чувствава, че двамата с мосю Волошин са сходни натури — додаде Володя със злорадство в гласа. — Обаче би искал все пак да аргументирате някак становището си.

— На драго сърце. Само че, струва ми се, достатъчно сме се разхождали, хайде да минем в салона — предложи Волошин. — Все пак, трябва да признаем, изкуственият въздух там е и по-прохладен, и дори по-чист от природния.

Съгласихме се. Само Казимир Павлович каза, че го чака работа, и си отиде.

— И тъй, преди няколко години един виден еквадорски историк, забравил съм сега името му, комуто търсачите на съкровища дотегнали с писмата си, обнародвал специална статия, че в нито една архива няма абсолютно никакви документи за изнасяне на ценности от Кито — подзе Сергей Сергеевич, когато се настанихме удобно на меките кресла в прохладната пушалня. — И двуметровата статуя на Дева Мария с младенца на ръце и досега преспокойно си стои в столичната катедрала, никой никъде не я е изнасял — ученият канел всички желаещи да се убедят в това. Тъй че митичните съкровища на Кито са чисто и просто легенда...

— Барсак казва, че бил чел тази статия — вметна щурманът.

— И тя не го убеждава, нали? Добре, но не му ли се виждат подозрителни толкова много слаби места в преданията за съкровищата на Кито? Бъркотията с картите, съвсем невероятната среща в открито море с фрегатата, която преследвала шхуната на крадците... И защо испанците побързали да избегат всички матроси, дори без да ги разпитат? Закъде трябвало да бързат? Как успял Бенсън да им избяга? Възникват сума въпроси. Пък и тази история много прилича на легендите за също тъй митичните съкровища на Лима, само че там за крадец сочат английския капитан Китинг, а за място, където уж скрил откраднатите ценности — остров Кокос. Не, струва ми се, че единствено реални могат да бъдат само някои от скривалищата на Александър Скот и неговата приятелка Мери, които може би са се запазили на острова. Защото скоро след смъртта на мъжа си Мери отишла на каторга, тъй че по всяка вероятност не е успяла да измъкне

всички скрити на острова съкровища. А дъщеря ѝ търсила скривалищата, но не могла да ги намери...

— Сергей Сергеевич, вие се разбирате с половин дума, ала не забравяйте двама ни с Володя! — помолих аз. — Разкажете по-подробно за тази пиратска двойка, защото и миналия път само ни заинтригувахте, като споменахте мимоходом за тях. А излиза, че тук има и някаква пиратска дъщеря.

— Моля, с удоволствие, стига на нашия гост да не му доскучае, тъй като сигурно всичко това му е известно отдавна — засмя се Волошин. — Не ще и дума, много колоритно семейство! И се създадо по прищявка на съдбата, по необикновен начин. Това станало през лятото на 1762 година. Английската фрегата „Йоркшир“, на която Александър Скот служел като втори щурман, прибрала в Бискайския залив една лодка. В нея намерили само един човек в безсъзнание — отначало го помислили за момче, но после се разбрало, че е момиче. И то твърде бойко момиче: черепът и костите — „Веселият Роджър“, — татуирани на ръката му, показвали, че спада към престъпния клан на пиратите. Е, за миналото на тази дама, която, когато се свестила, казала, че се нарича Мери Бластър, има противоречиви версии. Според едната, по-романтичната, тя станала пиратка, за да отмъсти за смъртта на младия си мъж, хвърлен от кралските чиновници в тъмница уж незаслужено, поради злоумишлена клевета. Но навярно по-правдоподобна е другата версия: загубила рано родителите си, Мери още като малко момиченце станала слугиня у една свадлива бабичка, на петнайсетгодишна възраст се влюбила в някакъв моряк и заради него била изгонена позорно на улицата. Преоблечена като момче, тя постъпила като юнга на същия кораб, с който плавал и любимият ѝ, а после попаднала при пиратите и сама станала „лейди на сполуката“, докато съдбата не я захвърлила, единствена спасила се от страшна буря, в лодката, която за щастие се случила на пътя на английската фрегата.

Личеше, че тази романтична история е много добре известна на Барсак, но все пак той слушаше с голям интерес каквото му шепнеше на ухото щурманът.

— По-достоверна е по-нататъшната ѝ съдба. Искали да предадат на властите подозрителната авантюристка с пиратско клеймо на ръката, но в нея неочаквано се влюбил вторият щурман. Той дори се

венчал с нея, като не се побоял от всеобщото презрение на колегите си да я обяви за своя жена пред бога и пред хората. Няма как, Александър Скот трябвало да се прости с офицерските пагони. Той се прехвърлил на работа като щурман на жалки търговски корабчета, пък и често ги сменял — изглежда, отвсякъде го гонели. На края това му омръзнало: при следващия рейс край бреговете на Панама Скот неочаквано заявил на екипажа, че е решил да стане пират, и предложил, които желаят, да се присъединят към него. Така и сторила част от екипажа, останалите свалили на брега. Обичаите на пиратското братство отдавна вече били подробно разработени в цял неписан кодекс. Храната трябва да бъде еднаква за всички и всеки може да пие вино, колкото си иска. На капитана се полага отделна каюта, но всеки има право да влиза в нея по всяко време. Цялата плячка ще се дели по равно, обаче капитанът, старши кърмчията — той е следващият по старшинство, защото на пиратските кораби капитанът няма помощници, — а също и боцманът, дърводелецът и главният артилерист ще получат допълнителен пай.

Сергей Сергеевич изреждаше всичко с вид на опитен пират.

— Скоро новоизпечените „джентълмени на сполуката“ завладели един добре въоръжен испански кораб, издигнали на него черното пиратско знаме, и оттогава Александър Скот станал Бич Божи, както започнали да го наричат. Няколко години пиратската двойка сеела ужас по цялото западно крайбрежие на Южна и Централна Америка. А за своя тайна база уж направили това уединено островче. Тук се занимавали с ремонт, почивали си и, разбира се, от време на време криели нагробени ценности. Мери Бластър не участвувала във всички нападения. Понякога тя оставала на острова да се грижи за ранените пирати, докато кървавият Бич Божи сновял из моретата за плячка, а в 1770 година тук им се родила дъщеричка. И ето дошъл ден, когато Бич Божи не се върнал от поредния набег. Напразно го чакала жена му, вирайки се в морската далечина. Впоследствие научила, че две кралски фрегати издебнали пиратския кораб и го натикали в една плитчина. Опитвайки се да спаси другарите си, при ожесточената абордажна схватка Александър Скот извикал на двубой командира на испанците дон Алварес Мендоса. Но не му провървяло: испанецът излязъл по-добър фехтовчик, избил сабята от ръцете му, а пистолетът на пиратския главатар направил засечка... И отсечената глава на Бич

Божи увиснала като зловещо украшение на бушприта^[2] на испанския кораб.

Щурманът превеждаше, поглеждайки през прозореца, и внезапно каза:

— Прощавайте, Сергей Сергеевич. Лодката се връща от брега. Изглежда, че там се е случило нещо.

Приблжихме се до него и също надзорнахме през широкия прозорец на салона. Наистина лодката плаваше стремително от брега към „Богатир“.

Забързахме към палубата. Лодката вече се бе приближила до самия борд. Заедно с моряците в нея се намираше и Елена Павловна, жената на Макаров. Един до друг те имат доста смешен вид: висок, пълен, плещест, с широко обветрено лице, Макаров напомня с държането си добродушен мечок, а Елена Павловна — слабичка, късо подстригана — прилича на хлапак, особено с пъстрата карирана риза и джинсите, които носи обикновено в работни дни. Тя е биоложка, работеше в отдела на Логинов и всеки ден ходеше да изучава екзотичните гадинки в горите на Абсит.

Елена Павловна седеше на кърмовата скамейка, притиснала здраво до гърдите си някакъв пакет.

— Гледайте, намерили са нещо — рече Волошин.

— Хей там, на борда! Спускайте люлката! — извика кормчията.

От борда спуснаха „люлката“ — нещо като кошница, изплетена от въжета. Матросите помогнаха на Елена Павловна да се качи в нея, а тя не изпущаше от ръцете си тайнствения пакет.

Какво ли можеше да има в него? Да не би да са попаднали на имането?

До стълбата се бе насъбрала вече голяма тълпа.

Стрелата пренесе плавно „люлката“ с Елена Павловна и я спусна на палубата. Ние я наобиколихме.

— По-внимателно! — извика Елена Павловна, вдигайки пакета над главата си.

Притичалият Макаров разблъска всички, подхвана жена си с огромните си лапи и като дете я измъкна от „люлката“.

— Съкровището ли намерихте, Елена Павловна? — попитах аз.

— Какво? — не разбра тя. — Какво общо има това със съкровището!?

— А какво намерихте?

Тя взе да развързва внимателно пакета, в който всички бяха впили очи... В него имаше стъклен буркан, грижливо увит в няколко парцала и брезентово яке. Отворът му беше привързан с марля, а в буркана стоеше някаква малка зелена птичка и с настръхнала перушина и килната настрана глава ни поглеждаше сърдито.

— Какво е това? — попитах смаяно.

В тази странна птичка имаше нещо особено, само че не можах да доловя веднага какво точно. Качулче на главата, здрава, характерно закривена човка...

— Папагал ли е? — запита някой.

И в тоя момент Макаров изръмжа недоумяващо:

— Слушай, а къде му са крилата?

Чак сега разбрах какво липсваше на необикновената птичка: тя нямаше крила! Вместо тях стърчаха само две къси пера, които придаваха на папагала и смешен, и жалък вид.

— Жив е! — зарадва се засиялата Елена Павловна. — Боже, колко ме беше страх да не го нараня. Та това е уникален вид!

— Къде го намерихте?

— До самия бряг. Изглежда, че гнездят там в скалите. Трябва по-скоро да го настаним...

И като закри пак с парцал буркана с безкрилия папагал и го държеше тържествено с две ръце пред себе си, Елена Павловна, заобиколена от учените, забърза към лабораторията.

Ние се спогледахме.

— На ви имане — засмя се Волошин. — Защо ме гледате така като смахнат, Николаевич? За госта ни това е нещо ново, а вие трябва вече да свиквате, че нашият брат ученият прави понякога твърде странни открития. Е, хайде, да тръгваме ли и ние?

— Защо пък, Сергей Сергеевич! — възмутих се аз. — Та вие спряхте на най-драматичното място.

— Добре, да отидем в салона, ще довърша тази романтична история.

Върнахме се в салона, запушихме и Волошин продължи разказа за милото пиратско семейство:

— Според преданието овдовялата Мери Бластър издигнала за успокоение на душата на своя мъж и на всички негови другари-пирати,

които намерили гроба си във вълните, този грамаден кръст, който така натрапчиво стърчи над нас и навява тъжни мисли, и се заклела на колене пред него да отмъсти жестоко. Тя ограбвала безразборно всички наред: испанци, англичани, французи. Но тогава всички се опълчили срещу нея, и в 1779 година Мери Бластър била хваната от свои сънародници-англичани. Спасила се от смъртно наказание само благодарение на това че с нея била деветгодишната ѝ дъщеричка Ани. Пратили ги и двете на доживотна каторга на остров Тасмания, където майката умряла непокаяна. И пиратската щерка се омъжила там за един сержант от охраната, някой си Арчибалд Кент, дочакала го да излезе в оставка през 1795 година и се опитала да издири „семеините“ съкровища. Тя заминала за Щатите и организирала нещо като акционерно дружество на иманярите. Дали ѝ пари, помогнали ѝ да екипира кораб и съпрузите Кент тръгнали с него за остров Абсит. Ала не намерили съкровището. Нямали никаква карта, на каторгата Мери Бластър успяла, разбира се, само с две думи, доста мъгляво и приблизителна да опише на дъщеря си къде се намират скривалищата. Но били минали твърде много години, Ани вече не можела да познае местата, където тичала като малко момиченце. След безполезни търсения волею-неволю се върнали с празни ръце. Няколко години покъсно пиратската дъщеря замислила още една експедиция, но изобщо не стигнала до острова: малката ѝ шхуна изчезнала безследно в океана.

Французинът, който слушаше внимателно превода и от време на време кимаше одобрително, сякаш да потвърди разказа на Волошин, произнесе високо нещо, притискайки с театрален жест двете си ръце към сърцето.

— Казва, че бедната Ани предчувствувала гибелта си — преведе щурманът. — Преди да отплава за острова, тя рекла на приятелите си: „Да оскверним светия кръст!... Небесата няма да простят такова богохулство...“ Мистика — додаде Володя този път от себе си.

Волошин се засмя:

— Съкровищата на пиратската двойка несъмнено и досега лежат някъде в тайните скривалища на острова.

В този момент Леон Барсак неочаквано се разсмя силно, като клатеше глава и поглеждаше лукаво Волошин, сякаш бе скроил хубава шега. Ние го погледнахме учудени и неволно сами започнахме да се усмихваме.

— Какво има? — попита Сергей Сергеевич.

— Казва, че му прави голямо удоволствие на свой ред да охлади ентузиазма на мосю Волошин с душ — преведе щурманът. — Работата е там, че съкровищата, уж скрити на острова от Бич Божи и неговата достойна съпруга, също никога не са съществували!

Добре, че Казимир Павлович си беше отишъл. Представям си как би възнегодувал, като чуе това!

— Аз ценя остроумието на мосю Барсак, но бих искал на свой ред да чуя достатъчно убедителни аргументи в подкрепа на неговото гледище — рече Волошин на щурмана.

— Той казва, че дъщерята явно не е знаела нищо за съкровищата, уж скрити от престъпните ѝ родители, иначе положително е щяла да ги намери. Ако се съди по поведението ѝ, тя била просто хитра авантюристка.

Тук Барсак внезапно, някак неуместно, отново се изкиска кратко, и веднага разбрахме защо, когато Володя преведе думите му:

— Впрочем напълно възможно е Бич Божи съвсем да не е бил неин баща. Вероятно Ани просто и него си е присвоила. А и съвсем не е изключено сама да е измислила по-колоритно и цялата биография на своята майка-каторжничка. Както и да е, английските историци и досега не могат да намерят в архивите никакви документи за съдебния процес срещу пиратката Мери Бластър. Напълно възможно е да са я пратили на каторга за някакво вулгарно престъпление, а съвсем не за пиратски похождения. Може просто да е отровила мъжлето си пияница, загдето твърде често я бяхтел...

Волошин поклати глава с усмивка.

Французинът, явно от страх да не го прекъснат, продължи още по-бързо:

— Разбира се, както уверява мълвата, някакви, дори не толкова богати пиратски съкровища са били скрити на острова. Десетки хиляди самотни островчета са залутани из океана, но кой знае защо именно с това мълвата така упорито свързва историите за скрити съкровища...

Волошин кимна.

— Колко хора са копали тук оттогава! — вече почти крещеше Барсак, размахвайки ръце. — Някой си е пресметнал, че само през последните два века на острова са идвали не по-малко от петстотин

търсачи на съкровища. Та те са го разкопали целия, тук на всяка крачка има ями! Тъй че на това място отдавна вече няма никакви съкровища, освен ако някой от пиратите не е продал душата си на дявола, за да придаде на откраднатите богатства чудната способност да стават невидими и да не попадат в ничии ръце!

Като изкрещя това, Барсак се закани към острова с вдигнати над главата си юмруци и притихна, изведнъж клюмна.

Волошин се замисли за нещо, разглеждайки брега, обточен от бялата ивица на прибоя. Денят се случи ветровит. По небето ниско пълзяха облаци със странна, чудновата форма, вкопчени в планинските върхове. Понякога през пролуките между облаците надзърташе за малко слънцето, но дъждът все не преставаше.

Възползувах се от настъпилата пауза и побързах да задам въпроса, който отдавна ми се въртеше на езика:

— Кажете, Леон, щом не сте вярвали в пиратските съкровища и така или иначе, изглежда, сте се съмнявали силно и в достоверността на преданията за съкровищата на Кито, какво сте се надявали да намерите на острова в такъв случай? За какво сте се измъчвали и рискували живота си?

— Ние играехме със стопроцентова сигурност за печалба — отговори неочаквано французинът. — Всеки от нас си водеше подробен дневник: аз — на книга, Пиер Валон снимаше всичко с кинокамерата си, а Джони записваше впечатленията си на магнетофон. Бяхме решили, че дори и да не намерим никакви съкровища, поне ще имаме възможност да разказваме увлекателно за приключенията си на остров „Не дай боже!“ Така ли е? Възнамерявахме, когато се върнем в Белгия, да издадем книга и да се явим пред телевизията с цяла серия разкази. А после, всичко става на тоя свят, биха могли да ни поканят и в Америка: там обичат сензационните предавания и добре плащат за тях. Но кой можеше да предвиди как ще свърши всичко това?! — провикна се изведнъж Барсак истерично и Володя неволно повиши глас, когато превеждаше думите му.

Барсак пак се разпали и започна да се заканва с юмруци на кръста, който стърчеше високо над мрачния бряг:

— О, проклет паметник на разбитите надежди! По неволя човек почва да богохулствува... Макар че впрочем съм жив и навреме

офейках. И само аз мога да разкажа как е станало всичко. Ех, положително ще бъде сензационна история!

Французинът изрече това с такъв тон и на измършавялото му, нервно потреперващо лице внезапно пробягна такова алчно изражение, че някак загубих желание да го разпитвам повече за каквото и да било. Разотидохме се.

Минаха още два мъчителни дни във все същата неизвестност. Учените продължаваха с увлечение изследванията си. На заседанието на научния съвет Логинов направи съобщение, което предизвика сензация. Оказа се, че странният безкрил папагал (бяха уловили още няколко такива) действително представлява голям интерес за науката!

Логинов обясни, че подобни видове птици и насекоми се срещат понякога на отделни острови, в крайбрежните райони, където често духат силни ветрове. На такива места природата твърде своеобразно идва на помощ на своите питомци, като в процес на приспособителната еволюция ги лишава от крила, за да не ги отнесе вятърът в открития океан, към неминуема гибел. Излиза, че на Галапагосите живеят редки безкрили корморани, а на Кергеленските острови — пеперуди без крила.

Но чудноватият папагал заинтересува учените особено с това, че подобен вид, както каза Логинов, само че с крила, очевидно обитава само още едно място на Земята — източния бряг на Африка. Как е попаднал на остров Абсит, от обратната страна на земното кълбо? Макар че, разбира се, тези птички са загубили крилата си едва на това място, все пак такова далечно преселване си остава загадъчно.

Не, учените не скучаеха тук.

Волошин се занимаваше в работилницата. Веднъж и той слезе на брега, но прекара там съвсем малко време, никакви съкровища не търси, разбира се, а извърши опити с някакви нови свои уреди.

Ние живеехме като в два съвсем различни свята: Волошин и учените — в реалния и обичаен свят на научните изследвания, а останалата част от екипажа — в някакви призрачни мечти за съкровища.

Но ненадейно тези два свята се сблъскаха. И всичко се обърка вече окончателно!

Малко след пладне вахтеният началник доложи разтревожено на капитана, че му се чула далечна стрелба на брега.

Тоя ден на острова работеше само малка група геолози и моряци. Те нямаха оръжие.

Скоро видяхме лодката, която се връщаше бързо от брега.

Разбра се, че нашите геолози били нападнати! Те се заинтересували от повърхностните залежи на скални руди в едно заливче и едва започнали да копаят яма, за да вземат проби от различни нива, когато внезапно от гъсталака екнали няколко изстрела. Несъмнено целели тях: макар че за щастие не улучили никого, един от моряците бил леко ранен от каменна отломка, отхвъркнала от скалата.

Геолозите и моряците залегнали между скалите и не знаели какво да правят по-нататък. След известно време от гъсталака изведнъж излязла една млада жена в каубойски костюм, яхнала вран кон, и извикала нещо, изглежда, на френски, като размахвала войнствено пушка над главата си, и също тъй внезапно изчезнала. Вероятно тя била именно оперетната „кralица“, сметнала, че посягаме на богатствата на Острова на съкровищата...

Като полежали известно време на влажната земя под ръмязия дъжд, нашите обезкуражени изследователи започнали да се отдръпват пълзешком към гората и побързали да се върнат на кораба.

Колкото и глупаво да изглеждаше всичко това, не знаехме какво да правим по-нататък. Как да постъпим? Зер не можем да устройваме хайка из горските дебри на бандитите и да подлагаме матросите на техните изстрели!

На извънредно оперативно съвещание решихме да вършим занаят само океанографски изследвания с лодки и от палубата на „Богатир“, а всякакво слизане на брега да се прекрати.

Сега беше вече съвсем безсмислено да киснем край острова. Вбесеният до крайност капитан вече два пъти заповяда на радиста да запита: кога най-после ще дойде катерът? На второто запитване най-подир от брега отговориха, че е потеглил.

А след още един ден го видяхме и с очите си. Малкото, но на вид отлично корабче — спасителен катер, способен да плава във всяко време, — се закотви край „Богатир“.

Скоро ни дойдоха гости — наконтен млад капитан с черни мустаци и огромна фуражка, богато украсена със златни ширити, и възрастен, намръщен и уморен на вид оплешивяващ мъж в измачкан сив костюм. Той показа легитимация на инспектор от морската

полиция и официално писмо с молба да му бъде предаден белгийският поданик господин Барсак, а също и всички намерени у него вещи.

Същият ден омърлушеният Барсак се прехвърли с целия си багаж на катера. Не зная какво го натъжаваше: дали просто раздялата с приятната компания и удобната каюта, или пък наистина съвестта му не бе чиста и се страхуваше от разпитите на полицейския инспектор?

А на другата сутрин бързо, само за някакви си три часа и без особени произшествия моряците под ръководството на Волошин и неговите „едисоновци“ измъкнаха с помощта на надувни понтони потъналата подводница и я откараха на буксир право на малкия пясъчен плаж. Действително имаше един напрегнат момент, когато край изплувалата подводница внезапно изскочи цяло стадо големи белоперести акули.

Но Сергей Сергеевич предвидливо разположи около мястото на работата някаква тайнствена апаратура и когато се появиха акулите, заповяда на всички аквалангисти да излязат временно от водата, включи уредите си — и сякаш вятърът издуха неприятеля! Нито една акула не се показва вече чак до отплаването на „Богатир.“

Полицейският инспектор помоли Сергей Сергеевич да вземе участие и в огледа на подводницата — като технически експерт. След като се посъветва с Логинов и с капитана, Волошин прие.

Върна се на борда уморен, необичайно сериозен и дори малко мрачен и в отговор на всички наши запитвания само каза кратко:

— Е, няма да ви разправам подробно как измъкнаха от нея малкото, което е останало от клетия Харисън. Галерата се оказа много примитивна, цялата скърпена надве-натри от най-разнокалибрени части и неудобна: лежеше там свит, даже не можеше да се обърне — наистина като в същински ковчег.

Механикът запитва:

— А какво всъщност му се е случило?

— Глупава работа. Явно злополука, Барсак няма никакъв пръст в това. Кранчето на въздухопровода заяло. Харисън вероятно не забелязал веднага. А когато се опитал да завърти крана, ръждясалата тръба се пукнала, в подводницата нахлула вода, е, и... — Волошин не се доизказа, а махна с ръка и прегърбен се прибра в каютата си.

Вечерта пак ни дойдоха гости — капитанът, инспекторът и Барсак, — за да подпишат официалните документи, да благодарят за

помощта и да се сбогуват.

Барсак беше така опечален и толкова искрено, с нова сила преживяваше гибелта на другаря си, че ме досрамя за подозренията ми.

Подводницата бе загинала наистина от авария, тук нямаше никакво престъпление. Навярно и за самоубийството на Пиер Валон Барсак казваше истината. Ако се съди по разказите му, той бил голям неврастеник и напълно възможно е в момента на припадък да си е теглил куршума.

А самият Барсак? Може би именно затова се отнасях с подозрение към него — защото за пръв път в живота си срещях такъв почти професионален търсач на приключения и сензации, който ги дири из цял свят. Той беше, разбира се, авантюрист, но посвоему честен и безкористен. Колоритна фигура и съвсем непривична за нас.

— Е, слава богу! Ще им устроим прощална вечеря и ще можем най-после да се махаме — със задоволство изрече капитанът, подписвайки подир Сергей Сергеевич документите.

След много приятната вечеря, когато развълнуваните гости започнаха вече да се сбогуват, Волошин стана внезапно и обяви тържествено, че трябва да направи официално изявление.

Всички притихнаха, приковали очи в него.

— Какво има, Сергей Сергеевич? — намръщи се Логинов.

— Работата е там, че намерих съкровището, както изглежда, скрито на остров Абсит от прочутия пират Александър Скот, известен под прякора Бич Божи, и жена му Мери — произнесе Волошин, сякаш нищо не е станало.

— Какви ги разправяте, Сергей Сергеевич! — кипна капитанът. — Какво ти съкровище. Не е нито място, нито време за шеги...

— Аз съвсем не се шегувам, Аркадий Платонович — повдигна рамене Волошин. — Действително намерих съкровището. Смятам за необходимо да уведомя официално за това представителите на властите и ги моля да вземат ценностите под своя охрана.

— Къде намерихте съкровището?!

— Там — преспокойно отговори Волошин, кимайки някъде към острова, притаен в нощната тъмнина. — Не съм го пипал, оставих го в такъв вид, в какъвто е престояло векове...

— Престояло? — недоумяващо повтори някой.

— Да. Защото това е кръстът. Огромният кръст от чисто сребро, който всички вие виждахте добре дори оттук, от борда на „Богатир“.

Колкото и невероятно да ни се струваше всичко това, по тона на Сергей Сергеевич личеше, че той наистина съвсем не се шегува!

След като се посъветваха, капитанът на катера и полицейският инспектор, поглеждайки нерешително Волошин, предложиха:

— Ще бъде ли сеньор професорът тъй любезен да потвърди изявлението си с факти? Може би дори ще се съгласи, въпреки късното време, да отидем да разгледаме кръста? Разбира се, сега е тъмно, вали дъжд. Но ако кръстът действително е направен от сребро, длъжни сме незабавно да вземем мерки.

— Заповядайте — съгласи се на драго сърце Волошин, когато щурманът преведе тази молба. — Само че трябва да вземем повече фенери, защото и самият дявол може да си счупи крака там, на скалите. Тук винаги вали дъжд, и утре ще вали. Защо да отлагаме?

Необикновената експедиция се подготви бързо. Аз настоях в нея непременно да участвува представител на печата. Никой от учените, освен Волошин, не слезе на брега. Но след като се поколеба, капитанът не се съдържа и се присъедини към нас.

Прехвърлихме се с две лодки на брега и слязохме на вече познатия ни пясъчен плаж. А оттам един след друг тръгнахме по пътеката към гробището, към загадъчния кръст. В ръцете на всеки мигаше фенер.

Странно беше това шествие в нощта, под шумолящия дъжд, между мокрите скали. И изоставеното гробище ни се яви под колебливата светлина на нашите фенерчета в някаква мрачна, магическа призрачност. От подскачащите светлинни лъчи кръстовете над гробовете на злополучните иманяри сякаш внезапно оживяха и се залюшкаха, като че се впуснаха в див, екзалтиран танец...

Но грамадният кръст, заради който бяхме дошли тук, стоеше здраво, твърдо, непоклатимо. Обрасъл през вековете с мъх и лишей и гъсто обвит с лиани, той беше величав и мрачен.

Кръст от сребро? Ама че глупост!

Сергей Сергеевич се приближи до кръста, бавно, като опитен хирург пред операция, приготви инструментите си — приликата се подсилваше от това, че същевременно той си сложи гумени ръкавици,

— а после, с разрешението на капитана на перуанския катер като старшо официално лице, се залови внимателно да лющи обраслия мъх.

Всички следяха като омагьосани движенията на ръцете му.

Ето мъхът е олющен... Под него се откри тъмна повърхност. Разбира се, това е камък, в никакъв случай сребро...

Но Волошин продължаваше стъргането... И изведнъж в светлината на нашите фенерчета под ръцете му блесна нещо! Още веднъж. Ето блесна отново...

— Трябва да вземем парченце за анализ, Казимир Павлович бързо ще го направи. Но няма съмнение, че това е сребро — рече Волошин, като отпусна ръце и се дръпна настрана, за да ни даде възможност да видим по-добре. — И то сребро от висока проба!

Един подир друг се приближавахме до кръста, някак молитвено пристъпяхме към него и оглеждахме святкащото с матов блясък квадратче посред разчистеното място. Да, разбира се, че беше метал.

— Отлели кръста, после го покрили с черна смола. Той бързо обрасъл с мъх и лишеи и придобил вехт и почтен вид — поясни Сергей Сергеевич. — И изглежда, че Мери Бластър е направила това, решила след гибелта на мъжа си да скрие по-сигурно съкровищата от предишните скривалища. И несъмнено по пиратски обичай после пратила всички свидетели на оня свят, за да не се разбърят.

Той няколко пъти тропна с крак и добави:

— Няма да се учудя, ако в основата на това кръстче се намери и скривалище със скъпоценни камъни.

И в тоя миг Барсак изведнъж нададе някакъв див, безумен вой и се просна по очи направо в лепкавата кал в подножието на кръста. Той блъскаше земята с ръце и просто се задавяше от ридания. Това беше същинска истерика!

Волошин бързо отрязва с трионче малко късче от кръста за анализ и се залови да прибира инструментите си.

— Колко ли тона може да тежи? — коментираха моряците.

— Много!

Капитанът на перуанския катер и полицейският инспектор се съвещаваха полугласно за нещо, като от време на време поглеждаха загрижено кръста. За съжаление испански език не зная, но ако се съди по интонацията, те повториха любимата фраза на нашия капитан: „Ех, в каква каша ни забъркахте...“

Володя Кушнеренко потвърди това, като поясни:

— Обезпокоени са, не знаят какво да правят. Смятат, че сега при кръста трябва да се постави стража.

„Като се има предвид агресивността на «краллицата» и нейните «рицари», това никак не е излишно. Пък и няма да е толкова лесно да ги изловят в тия непроходими гъсталаци“ — помислих си и рекох:

— Ех, големи главоболия създадохте на всички, Сергей Сергеевич!

Волошин само се усмихна доволно и взе бавно да си бърше ръцете.

— Но как се сетихте, Сергей Сергеевич?

Най-после намерих свободна минутка да задам този въпрос.

Стояхме с Волошин на палубата и за последен път се любувахме на мрачните брегове на остров „Не дай боже!“. Още от ранно утро из целия кораб започна оная усърдна суетня, която винаги предвещава скорошно излизане на море. Приятно беше да се гледа как „Богатир“ оживява, пробуждайки се от унилата и дотегнала му вече дрямка. Навред сноват матроси, на широката маса в щурманската рубка вече са разстлани картите на ония примамливи краища, към които ни предстои да се отправим.

Скоро ще отплаваме!

— Питате как съм се сетил? — повтори замислено Сергей Сергеевич. — Сега май ми е по-трудно да възстановя в подробности целия мисловен процес. Пък и голяма част от него протичаше интуитивно. Бих могъл да ви отговоря като сър Исаак Нютон на въпроса какво го подтикнало да открие закона за всемирното притегляне...

— И какво казал? Интересно.

— „Просто много мислих за това...“ Всъщност така може да се каже за всяко откритие. „Непрекъснатото мислене“ — ето в кое е тайната.

— Но все пак не сте се сетили веднага.

— Естествено — съгласи се Волошин. — Като Леон Барсак, горкият, вчера едва не се побърка, в дъното на душата си аз също смятах, че все пак няма пушек без огън. Неслучайно именно този остров се ползва с такава слава! И защо ли са му дали такава зловещо име? Е, можеш да кръстиш открития от теб остров в чест на любимата

си жена, това разбирам. Или пък за ознаменуване на някакво събитие. Но да кръстиш рожбата си „Не дай боже!“ или „Дано не се сбъдне!“... Явно е направено с цел, с някакъв таен смисъл, с намек.

Сергей Сергеевич поклати глава, помълча замислен, усмихна се на нещо и продължи:

— Разбира се, лингвистичните разсъждения още нищо не доказват. И много се ядосвах, че все не мога да схвана скрития намек. Дълго си блъсках главата. Защото действително целият остров отдавна е прекопан. Дори и да е имало тук съкровища, несъмнено вече са намерени. Обаче не е известно нищо за големи находки, а такива не могат да се скрият. За да стигнеш остров, непременно трябва да имаш кораб, а за него — екипаж. И ако наистина блесне злато, свидетелите на такова събитие рядко се разотиват тихо и мирно... Но все пак на острова трябва да има скрити съкровища! Е, разбира се, съкровища на Кито са твърде съмнителни, вече обясних това. Обаче Бич Божи действително дълги години е пиратствувал из тия води. Тук, на острова, той имал тайна база, значи, имало е и скривалища! И след гибелта му Мери честичко прескачала насам, неслучайно мълвата свързва този кръст тъкмо с нейното име...

Въпреки дъждовната завеса виждаме ясно кръста скривалище. Днес той не изглеждаше вече толкова мрачен и самотен: в подножието му, като на почетен караул, стърчаха двама часови в черни лъскави мушамы.

Ние с Волошин се спогледахме и се усмигнахме.

— Да, та ето този кръст... Трудно ми е вече да обясня как се сетих. Знаете как става: мъчиш се, мъчиш се с колата — нищо не излиза. А после изведнъж нещо изщрака, скачи се както трябва, съедини се — и хоп, заработи! В случая може би ролята на такъв „съединител“ изиграха, колкото и да е чудно, скептичните възражения на Барсак. Спомняте ли си как разправяше, че целият остров от памтивека бил разкопан от иманярите и ако там има скрити някакви съкровища, сигурно дяволът ги е надарил с чудната способност да бъдат невидими и да не попадат в ничии ръце? „Но това е идея!“ — помислих аз. А и паметта ми подсказа остроумното положение, залегнало в основата на един отдавна четен чудесен разказ на Честъртън^[3]. Там се описва убийство, което не са в състояние да разгадаят поради някакво своеобразно психологическо ослепяване.

Оказва се, че мнозина са видели убиеца да излиза от къщата, но никой не го запомнил, само защото бил в униформа на раздавач. Обичайното, познато облекло сякаш го направило невидим — май такава е и заглавието на разказа: „Невидимият“.

— Остроумно!

— Много. И ето ви ползата от четенето! В мозъка ми стана нужното скачване, мислите ми заработиха трескаво... Къде може да бъде скрито съкровището, щом целият остров е разкопан от иманярите? Само пред очите на всички, където никой няма да го търси! И то в такъв вид, че и на ум няма да ти дойде — ето ти най-сигурното скривалище. Спомнете си и думите на пиратската дъщеря, за които спомена Барсак — е, за оскверняването на кръста и наказанието за богохулство. Разбира се, Леон ги тълкуваше неправилно. Всъщност Ани вероятно е знаела къде е скрила майка ѝ съкровищата, само че по някаква неизвестна причина не успяла да ги изнесе от острова. Така че сметката на Мери Бластър била дяволска, но точна. Защото всички иманяри са много суеверни. Никому от тях не би му хрумнала кощунствената мисъл да разбути такъв кръст. И само аз, като убеден атеист и скептик, отърсен от всякакви суеверия, можах да погледна зловещия кръст с трезви и непредубедени очи. Така и сторих и, както виждате, не се излъгах.

— Но как се решихте все пак да ни поведете нощем натам, без първо да проверите предположенията си? Това беше рисковано.

— Е, нищо особено — отвърна Сергей Сергеевич, но с такъв лукав вид, че го изгледах внимателно.

— Чакайте... Значи, такава тайнствено „изпробване на апаратурата“ извършвахте там?! — досетих се най-после. — Тя е такава, че позволява да се вижда през стена, без да става нужда да се докосват до нищо. Чудесно! Но, Сергей Сергеевич, на вас сигурно ви се полага известен дял от намерените съкровища?

Сергей Сергеевич ме погледна с интерес и попита:

— А вие наистина ли мислите, Николаич, че ще взема да претендирам за свой дял от пиратското наследство?

Аз се смутих, но за щастие басовото прощално изсвирване, което заглуши всички шумове и гласове, ме избави от отговор на ехидния му въпрос.

Котвите бяха вече вдигнати. Телеграфът извънтя весело. Нашият „Богатир“ бавно и величествено тръгна към открития океан.

От катера ни махаха прощално и ни приветствуваха с напевни, проточени изсвирвания. Видяхме, че Барсак също се опитва да маха, почти увиснал на бордовия леер. Да, тежък се бе оказал ударът за него.

— И тъй, както е казал старецът Хораций: „Плавай по благодатните морета, устремил взор във всичко, що е достойно за мъдър и почтен човек...“ — произнесе Волошин прочувствено, когато настъпи тишина, нарушавана само от приятното шумолене на разпенената вълна зад борда.

Чудният остров с такова злоещо, но за щастие неоправдало се за нас име „Дано не се сбъдне!“ изчезваше като сив призрак зад дъждовната завеса. А ние плавахме към слънцето и ясното време, към нови приключения и открития.

При това плаване действително имахме късмет да видим много интересни неща и да преживеем доста приключения — надявам се и за тях да разкажа. А дотогава, изпреварвайки малко времето — знаете ли какво се оказа най-сензационно и изумително? Намирането на съкровището? Как не!

Сега остров Абсит се споменава постоянно в научните списания на всички езици. Само миналата година са го посетили шест научни експедиции. И все заради безкрилите папагали!

Особено привлича учените загадката около произхода им. Как са попаднали на острова крилатите предшественици на тези папагали от другия край на Земята? Дали ги е докарал някой от пиратите? Но не биха могли за две-три столетия да загубят крилата си и да се превърнат фактически в съвсем нов вид — нима еволюцията може да се развива с такива бързи темпове? Или... Или пък залутаното в океана островче е било посещавано от хора — и то пришълци от Африка! — още в далечна древност?

А дали предшествениците на загадъчните папагали всъщност не са долетели дотук сами през два континента и океана, когато още са имали крила?

Както виждате, загадки много. И странните птички, които бяхме донесли от Острова на съкровищата (три чифта от тези интересни

папагалчета отлично се приспособиха в една просторна площадка-кафез), може скоро да затъмнят със славата си пиратския папагал на еднокракия Джон Силвър^[4], макар че, колкото и да се мъчеше неуморният Сергей Сергеевич, така и не успя да ги научи да крещят:

— Пиастри! Пиастри! Пиастри!

[1] И. К. Айвазовски (1817–1900) — руски живописец, майстор на морския пейзаж. Б.пр. ↑

[2] Бушприт — полегато дърво на носа на кораб. Б.пр. ↑

[3] Г. К. Честъртън (1874–1936) — английски писател, автор между другото и на криминални разкази. Б.пр. ↑

[4] Герой на романа „Островът на съкровищата“ от Р. Л. Стивънсън. Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.